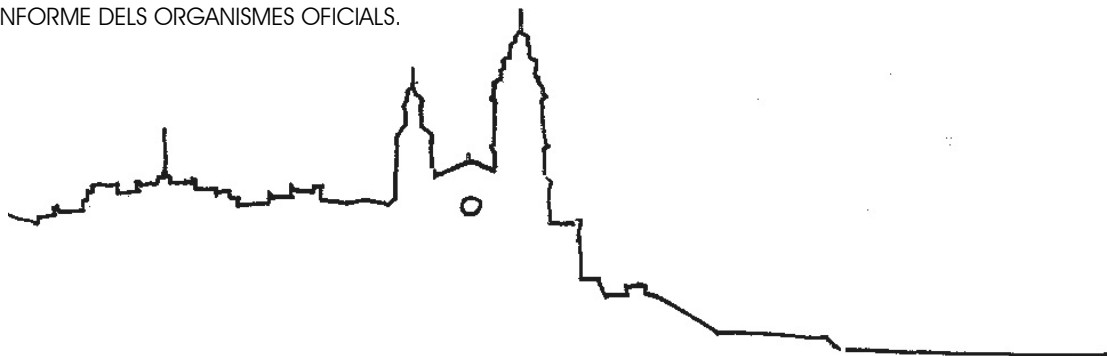

AJUNTAMENT DE SITGES (GARRAF)
PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL
(TEXT REFÓS QUE INCORPORA LES PRESCRIPCIONS DE L'ACORD DE LA C.T.U.B. DE 16 DE NOVEMBRE DE 2005)

VOLUM I	ANTECEDENTS - CRITERIS, OBJECTIUS I SOLUCIONS GENERALS.
VOLUM II	ANNEX INFORMATIU I. BREUS NOTES HISTÒRIQUES. LOCALITZACIÓ GEOGRÀFICA I EVOLUCIÓ DE L'ESTRUCTURA URBANA. LA CARTA ARQUEOLÒGICA. LLISTAT DEL PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC I CATÀLEG.
VOLUM III	ANNEX INFORMATIU II. FITXES DELS EQUIPAMENTS EXISTENTS.
VOLUM IV	EL PLANEJAMENT SUPERIOR I LES NORMES SUBSIDIÀRIES I COMPLEMENTARIES DE PLANEJAMENT. SECTORS DE PLANEJAMENT.
VOLUM V	MEMÒRIA DESCRIPTIVA I JUSTIFICATIVA.
VOLUM VI	AGENDA I AVALUACIÓ ECONÒMICA I FINANCERA DE LES ACTUACIONS A DESENVOLUPAR.
VOLUM VII	NORMATIVA URBANÍSTICA I ORDENANCES D'EDIFICACIÓ.
VOLUM VIII	ANNEX NORMATIU I. INSTRUMENTS DE PLANEJAMENT.
VOLUM IX	ANNEX NORMATIU II. Normes de la modificació del pla especial de protecció del medi físic i del paisatge de l'espai natural de Garraf.
VOLUM X	ANNEX NORMATIU III. CONVENIS URBANÍSTICS RELACIONATS AMB EL NOU PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL.
VOLUM XI	ANNEX JUSTIFICATIU DE LES ZONES INUNDABLES CONTIGÜES A LES RIERES AFECTADES A SÒL URBÀ I URBANIZABLE.
VOLUM XII	PLA ESPECIAL DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC CATÀLEG.

DOCUMENTACIÓ COMPLEMENTÀRIA

1. INFORME MEDIAMBIENTAL.
2. JUSTIFICACIÓ DE LA MILLORA DE LES ZONES VERDES EN LA MODIFICACIÓ DE L'ÀMBIT DE L'ANTIC PLA PARCIAL D'AIGUADOLÇ.
3. CONDICIONS ESTÈTIQUES DE RAT PENAT.
4. MEMÒRIA SOCIAL.
5. ESTUDI DE MOBILITAT.
6. SOTERRAMENT DEL FERROCARRIL.
7. DOCUMENTACIÓ PEDRERES.
8. ANNEX NORMATIU DE MONTGAVINA
9. PROJECTE D'URBANITZACIÓ DE MONTGAVINA.
10. INFORME DE LES AL·LEGACIONS.
11. INFORME DELS ORGANISMES OFICIALS.

SUMARI

	pàg
AGENDA I AVALUACIÓ ECONÒMICA I FINANCERA DE LES ACTUACIONS A DESENVOLUPAR.	02
CAPACITAT D'INVERSIÓ DE L'AJUNTAMENT DE SITGES EN EL SEXENNI 2005-2010.	11
ANNEX: Esquema de finançament del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal d'Ordenació segons el marc normatiu.	28

**L'AGENDA I AVALUACIÓ ECONÒMICA I FINANCERA
DE LES ACTUACIONS A DESENVOLUPAR.**

INTRODUCCIÓ

D'acord amb l'article 59.1.e de la Llei 2/2002, d'urbanisme, l'agenda i l'avaluació econòmica i financera de les actuacions a desenvolupar forma part de la documentació pròpia del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal.

L'objectiu principal del present document consisteix en avaluar la viabilitat econòmica i financera de les obres d'urbanització d'ordre general que figuren en el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal, l'execució de les quals correspon a les administracions públiques en general o incloses en sectors de desenvolupament privat. S'examina la capacitat financera de l'Administració actuant, la forma i la magnitud de la participació d'altres administracions en algunes de les actuacions programades i el cost de l'execució d'aquestes actuacions.

El cost de les actuacions en obra d'urbanització s'ha avaluat mitjançant preus d'aplicació, prenent com a referència 30,67 €/m² de sòl brut, que es correspon aproximadament a un 10% més alt del cost d'urbanització per contracte de la mitjana de l'INCASOL.

Una segona secció s'ocupa del marc normatiu relatiu al finançament de les diferents actuacions programades pel PGOM.

1. Avaluació econòmica de les intervencions en l'estructura general i orgànica del territori.

En el present POUM, s'assumeixen com a pròpies del Pla intervencions derivades del Pla d'Accessibilitat i altres projectes engegats per l'Ajuntament de Sitges. El cost i el sistema de finançament d'aquestes intervencions han de resultar lògicament de les determinacions que a l'efecte estableixi aquell Pla, i que al seu torn, s'incorporen com a part del present POUM.

Adicionalment el POUM estableix diverses intervencions en l'estructura general i orgànica del territori que la taula l quantifica i estableix el sistema de finançament.

	Inversió (milions €)		Finançament
	Total	Aportació Ajuntament	
1.1 Franja litoral			
- Tractament ambiental de l'entorn de Balmins entre la platja de Sant Sebastià i el port d'Aiguadolç.	3,26	0,00	Ministerio Medio Ambiente
- Continuació del passeig Marítim fins les Coves amb execució d'un pont a la riera de Ribes per a bicicletes i vianants.	0,48	0,00	Ministerio Medio Ambiente / Ajuntament
- Regeneració de les platges i millores del passeig Marítim.	13,83	0,00	Ministerio Medio Ambiente
- Millores en el passeig Marítim de Garraf i les Botigues.	0,60	0,00	Ministerio Medio Ambiente / Ajuntament i Pla Especial de Port Ginesta
- Millores passeig de Rivera.	5,40	3,00	Ministerio Medio Ambiente/Ajuntament i comerciants
1.2 Sistema general de comunicacions			
- Pla d'accessibilitat. Intervenció en la via pública i plataforma única en tot el casc antic.	2,60	1,30	Ajuntament / Generalitat
- Ampliació de voreres i intervenció amb generació de noves	2,70	0,90	Ajuntament/PUOS Generalitat
- Connexió viària sota la C-31	2,30	1,65	Ajuntament / Generalitat
- Execució rotonda d'Aiguadolç cobrint el ferrocarril.	0,30	0,30	Ajuntament
- Millora en les connexions amb l'autopista C-32 i accessos al polígon Mas Alba (part no inclosa en planejament derivat.	3,60	0,11	AUCAT/DGC Generalitat/Polígons
- Nova rotonda en la C-31 a Montgavina.	0,21	0,00	Promoció PAU 9 Montgavina
- Nova rotonda en la C-31 amb avda. de les Corts Catalanes.	0,30	0,00	Pomoció PPU 12 Parc de les Arts 2
- Nova rotonda en la C-246a	0,25	0,00	Prom. PPU 10 Antic Baixador Terramar i PPU 4 Can Pei
- Millora accessos Garraf. Nova definició de la connexió llevant amb la C-31 i execució vial fins al c/ de l'Estació.	0,95	0,00	Prom.PMU 13 Accés Llevant Garraf
- Nou pas per sota el ferrocarril fins la platja.	0,77	0,38	Ajuntament/PUOS Generalitat
- Previsió de partida per a la peatonalització del nucli urbà de Garraf.	0,24	0,02	C.E. Ajuntament
- Millora accessos Quint Mar i rotonda.	0,42	0,21	Promoció PPU 9 Passeig Quint Mar/ /Ajuntament
- Perllongació cap a ponent de l'avinguda de Pins Melis.	0,12	0,00	Promoció PMU 17 Dotacions Vallbona
- Arranjament del pas per sota el ferrocarril a Garraf per ponent.	0,60	0,00	Promoció PMU12 Garraf ponent/ /PUOS Generalitat
- Nou pont en la riera de Ribes i vial fins la urbanització de Can Girona.	1,50	0,00	Prom. PAU 5 Can Girona
1.3 Sistema general d'Infraestructures i serveis			
- Millores en la riera de Ribes. Vores i protecció.	1,2	0,30	ACA / Ajuntament
- Supressió abocador Parc Natural.	0,18	0,00	Diputació de Barcelona
- Abastament d'aigua potable. Valoració a partir de l'estudi general d'abastament d'aigua al municipi de Sitges.			
A. 1 dipòsit de 1.000 m ³ (Mas Alba 2)	0,27	0,00	Tarifes / ACA
1 dipòsit de 1.000 m ³ (Montgavina)	0,27	0,00	Prom. PAU 9 Montgavina
1 dipòsit de 15.000 m ³ (Pins Vens)	4,05	0,00	Tarifes / ACA
1 dipòsit de 10.000 m ³ (Aldea 2)	2,70	0,00	Tarifes / ACA
B. Canvi de la xarxa preexistent per aforament a comptadors. (progressivament es tendeix a l'execució de xarxa separativa de desguàs en els nous plans parcials urbanístics).	5,16	0,00	Tarifes / ACA
- Pla Director de sanejament.	6,10	0,00	Concessionari
1.4 Sistema general d'espais lliures			
- Millora i conservació vegetació marges rieres.	0,18	0,04	ACA / Ajuntament

1.5 Sistema general d'equipaments

- Pla d'accessibilitat als edificis públics	0,45	0,22	Ajuntament / FEDER
- Construcció d'una piscina coberta a l'avinguda de Ronda. Camí de Ca l'Antoniet.	5,40	3,00	Ajuntament/Diputació/Concessionari
- Construcció d'un nou aparcament soterrat de 450 places a la Plana.	6,71	0,00	Prom. PPU 1
- Noves dependències municipals a la Plana.	3,00	1,00	Ajuntament/Diputació/Generalitat
- Nou Institut d'Ensenyança Secundària.	1,80	0,00	Dep. d'Ensenyament Generalitat
- Noves dependències dels mossos d'esquadra.	4,20	0,00	Departament d'Interior Generalitat
- Previsió partida per nou equipament plurifuncional a les Botigues.	0,60	0,30	Ajuntament / Diputació
- Nova Biblioteca a la Plana	3,30	3,19	Ajuntament / Generalitat
- Nova Caserna Policia Municipal a la Plana.	2,00	2,00	Ajuntament
- Zona esportiva Pins Vens (3 camps de futbol i una residència per esportistes).	7,00	3,50	Ajuntament / Concessionari
- Llar d'infants a Plans d'Aiguadolç.	0,90	0,55	Ajuntament / Generalitat
- Una altra llar d'infants.	0,90	0,55	Ajuntament / Generalitat
- Construcció d'un segon Centre d'Assistència Primària.	1,50	0,00	Generalitat
- 2 residències per a la gent gran.	3,00	0,00	Generalitat

És a dir la participació municipal accedeix a 22,52 milions d'euros que representa un 42,07% de la suma dels valors que potencialment es poden obtenir de l'aprofitament urbanístic, només comptant el sòl urbanitzable delimitat.

Fora de l'Agenda, el POUM estableix una reserva pel possible soterrament del ferrocarril, el cost del qual es pot estimar en 174,62 milions d'euros.

2. Actuacions en sòl urbanitzable delimitat.

Les taules que segueixen mostren l'avaluació econòmico-financera de totes les actuacions en sòl urbanitzable. En tots els casos, s'ha calculat el valor de les operacions en euros corrents i, per tant, per tal d'obtenir el valor actual net d'aquestes operacions haurem d'aplicar tipus de descompte de mercat i el període de realització més adequat en cada cas.

En conjunt, el valor de la repercussió del sostre total derivat de l'execució del POUM en sòl urbanitzable delimitat, supera els 1.039 milions d'euros, és a dir, que tenint en compte un període d'execució de 6 anys, suposa una mitjana anual superior als 173,16 milions d'euros.

D'altra banda, cal destacar que per bé que la capacitat inversora de l'Ajuntament ara per ara és compromesa tal com es dedueix de l'anàlisi que es fa en aquest document en relació a la capacitat d'estalvi per inversió de l'Ajuntament, el desenvolupament del POUM comporta que la cessió del 10% de l'aprofitament urbanístic representi 98,12 milions d'euros, una vegada deduïda la contribució del 10% dels costos d'urbanització, quantitat a la qual s'hauria de sumar les plusvàlues derivades dels sectors de sòl urbà no consolidat i en primera instància les del PAU 9 Montgavina que compta amb una cessió de 1.260 m² de sostre per habitatge de protecció pública d'acord al conveni urbanístic, les del PMU 25 Blanca Suburb que comporta la construcció de 6.906,80 m² de sostre per

habitatge de protecció pública, així com les del sector d'activitat econòmica PMU 24 Mas Alba ponent.

Ara bé, hem de tenir en compte que la legislació obliga a destinar el sostre corresponent a l'aprofitament urbanístic dels sectors residencials obtingut per cessió, per a fomentar la política i actuacions d'habitatge de protecció pública. Per això, l'Ajuntament només pot disposar de les plusvàlues directes dels dos plans parcials urbanístics industrials, és a dir de Mas Alba, del Camí de Can, que suposen 3,16 milions d'euros. A aquesta quantitat es poden sumar els possibles ingressos derivats de la venda dels drets edificatoris a entitats promotores que sense afany de lucre, desenvolupin les construccions destinades a habitatge de protecció pública.

Pla Parcial Urbanístic		Reserva mínima de sostre per habitatge de protecció pública
PPU 1	La Plana - Santa Bàrbara - Vallpineda	36.000 m ² st
PPU 5	La Granja II	5.906 m ² st
PPU 6	La Bòbila II	1.267 m ² st
PPU 7	Camí de la Fita	8.810 m ² st
PPU 10	Antic Baixador Terramar	2.063 m ² st
		54.046 m²st

Si apliquem una mitjana de 300 €/ m²st nets, que és el que surt, una vegada deduïdes les despeses d'urbanització, obtenim un benefici parcial de 54.046x300 = 16.213.800 €, quantitat a la qual cal sumar les plusvàlues del Sector PPU 2 la Plana Est, del Sector PPU 3 Camí de Ca l'Antoniet i del Sector PPU 4 Can Pei que d'acord amb les valoracions que segueixen pugen a 41.695.054 € una vegada deduïdes les despeses d'urbanització.

Amb tot, tenim un total de 61,06 milions d'euros, sense comptar amb les plusvàlues derivades de l'aprofitament per a l'Ajuntament procedent dels sectors PAU 9 Montgavina, PMU 25 Blanca Suburb i PMU 24 Mas Alba ponent, i de la resta d'ingressos que pel mateix concepte es podrien obtenir de les cessions d'aprofitament en la resta de sectors de Sòl urbà no consolidat. Està clar doncs que el finançament de les obres previstes en el POUM estan plenament garantides pel mateix desenvolupament derivat, a part que al constatar que les obres d'urbanització incloses dins l'àmbit dels sectors van a càrrec dels mateixos.

Donat que la capacitat del pressupost per generar recursos o estalvis és molt limitada en comparació als rendiments que es podran obtenir del desenvolupament del planejament derivat, caldrà un control molt acurat per part de l'Ajuntament de l'esmentat desenvolupament, tot i que està previst en el mateix sexenni. Les actuacions de millora en les partides previstes en l'agenda d'avaluació econòmica es podran anar fent temporitzadament d'acord amb els ingressos.

Llevat de constatació de la urgència o interès públic immediat en l'execució d'alguna infraestructura en el sòl destinat a sistema es preveu que la seva obtenció, a partir de la valoració actual del seu estat es dugui a terme a partir del segon sexenni de l'Agenda.

ACTUACIÓ:

PPU 1 La Plana - Santa Bàrbara - Vallpineda

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	78,35 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	306.700 €/Ha
Despeses addicionals (PK)	13.522.500 €
Costos d'urbanització	37.552.445 €
Valor en venda sòl	
Sostre edificable	217.793 m ²
Ús dominant	habitatge
Valor mig de repercussió	1.890 €
Valor total	411.628.770 €
Valor 10% AU.	41.162.877 €

ACTUACIÓ:

PPU 2 La Plana Est

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	17,052 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	306.700 €/Ha
Costos d'urbanització	5.229.848 €
Valor en venda sòl	
Sostre edificable	101.868 m ²
Ús dominant	habitatge
Valor mig de repercussió	1.890 €
Valor total	192.530.520 €
Valor 10% AU.	19.253.052 €

ACTUACIÓ:

PPU 3 Camí de Ca l'Antoniet

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	8,49 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	306.700 €/Ha
Costos d'urbanització	2.603.883 €
Valor en venda sòl	
Sostre edificable	67.920 m ²
Ús dominant habitatge	habitatge
Valor mig de repercussió	1.890 €
Valor total	128.368.800 €
Valor 10% AU.	12.836.880 €

ACTUACIÓ:

PPU 4 Can Pei

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	11,95 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	306.700 €/Ha
Costos d'urbanització	3.665.065 €
Valor en venda sòl	
Sostre edificable	59.750 m ²
Ús dominant	habitatge
Valor mig de repercussió	1.800 €
Valor total	107.550.000 €
Valor 10% AU.	10.755.000 €

ACTUACIÓ:

PPU 5 La Granja II

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	6.56 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	306.700 €/Ha
Costos d'urbanització	2.011.952 €
Valor en venda sòl	
Sostre edificable	32.800 m ²
Ús dominant	habitatge
Valor mig de repercussió	1.890 €
Valor total	61.992.000 €
Valor 10% AU.	6.199.200 €

ACTUACIÓ:

PPU 6 La Bòbila II

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	1,69 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	306.700 €/Ha
Costos d'urbanització	518.323 €
Valor en venda sòl	
Sostre edificable	4.225 m ²
Ús dominant	habitatge
Valor mig de repercussió	1.890 €
Valor total	7.985.250 €
Valor 10% AU.	798.525 €

ACTUACIÓ:

PPU 7 Camí de la Fita

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	11,187 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	306.700 €/Ha
Costos d'urbanització	3.431.052 €
Valor en venda sòl	
Sostre edificable	40.552 m ²
Ús dominant	habitatge
Valor mig de repercussió	1.502 €
Valor total	60.909.104 €
Valor 10% AU.	6.090.910 €

ACTUACIÓ:

PPU 8 Camí de Can

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	3,899 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	306.700 €/Ha
Costos d'urbanització	1.195.823 €
Valor en venda sòl	
Sostre edificable	27.293 m ²
Ús dominant	indústria i comerç
Valor mig de repercussió	390 €
Valor total	10.644.270 €
Valor 10% AU.	1.064.427 €

ACTUACIÓ:

PPU 9 Passeig de Quint Mar

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	4,11 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	306.700 €/Ha
Despeses addicionals	210.000 €
Costos d'urbanització	1.470.537 €
Valor en venda sòl	
Sostre edificable	4.110 m ²
Ús dominant	habitatge
Valor mig de repercussió	1.322 €
Valor total	5.433.420 €
Valor 10% AU.	543.342 €

ACTUACIÓ:

PPU 10 Antic Baixador Terramar

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	3,439 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	306.700 €/Ha
Despeses addicionals	20.000 €
Costos d'urbanització	1.074.741 €
Valor en venda sòl	
Sostre edificable	6.878
Ús dominant	habitatge
Valor mig de repercussió	1.622 €
Valor total	11.156.116 €
Valor 10% AU.	1.115.611 €

ACTUACIÓ:

PPU 11 Camí de Mas Alba

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	13,53 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	306.700 €/Ha
Costos d'urbanització	4.149.651€
Valor en venda sòl	
Sostre edificable	94.710 m ²
Ús dominant	indústria i comerç
Valor mig de repercussió	390 €
Valor total	36.936.900 €
Valor 10% AM.	3.693.369 €

ACTUACIÓ:

PPU 12 Parc de les Arts 2

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	7,706 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	306.700 €/Ha
Costos d'urbanització	2.363.430 €
Valor en venda sòl	
Sostre edificable	6.000 m ²
Ús dominant	hoteler
Valor mig de repercussió	721 €
Valor total	4.326.000 €
Valor 10% AM.	432.600 €

VALOR DE LA REPERCUSSIÓ DEL SOSTRE TOTAL EN SÒL URBANITZABLE 1.039.461 €

**CAPACITAT D'INVERSIÓ DE L'AJUNTAMENT DE SITGES
EN EL SEXENNI 2005 - 2010**

CAPACITAT D'INVERSIÓ DE L'AJUNTAMENT DE SITGES EN EL SEXENNI 2005-2010

Aquestes notes prenen com a referència i font d'informació la documentació referida al pressupost municipal continguda en l'arxiu de l'Ajuntament de Sitges, i especialment els documents sintètics que presenten el pressupost municipal durant el període 1991-2003. Aquests documents han de servir com a complement i referència d'aquesta anàlisi, orientada bàsicament a fer una primera aproximació de la capacitat econòmica i financera del pressupost de l'Ajuntament, i que en conseqüència no aprofundirà més del necessari en l'anàlisi de l'estructura pressupostària.

El present document s'organitza en cinc parts:

1. Evolució del pressupost municipal durant el període 1991-2003.
2. Estructura d'ingressos i despeses del pressupost municipal.
3. Situació econòmica i financera del pressupost municipal.
4. Estimació d'ingressos i despeses durant el sexenni 2005-2010
5. Previsions de la capacitat d'inversió pressupostària durant el sexenni 2005-2010

1. Evolució del pressupost municipal durant el període 1991-2003

Els fets més rellevants en relació a l'anàlisi de la capacitat d'inversió que cal destacar de l'observació de l'evolució del pressupost de l'Ajuntament de Sitges al llarg del període 1991-2003 són els següents:

- L'Ajuntament ingressa durant aquest període **magnituds aproximades entre 13.000 i 30.000 milers d'euros**, amb una intensa tendència a l'alça. Aquest creixement comença a desenvolupar-se amb força a partir de 1994, impulsat amb força per un notable increment dels ingressos per l'Impost sobre Béns Immobles (que s'incrementen en més d'un 50%, tot passant de 3,6 milions d'euros al 1993 a quasi 5,5 milions d'euros al 1994); posteriorment, els impostos directes continuen aportant quantitats creixents de recursos, i també ho fan les transferències corrents, fins a portar el pressupost més enllà dels 19 milions d'euros d'ingressos l'any 1997. Excepcionalment, els ingressos per quotes d'urbanització del Polígon camí Mas Alba i del pla d'urbanització la Granja II, que aporten al pressupost prop de 3,6 milions d'euros, fan que el pressupost de 1998 arribi als 24 milions d'euros. En aquest sentit, els ingressos per capítol 3 tornen a nivells força més baixos en els següents exercicis. Al 2002 i el 2003 es produeix un increment destacable en el pressupost, arribant als 30 milions d'euros el 2002, entre els quals destaca l'augment dels capítols de transferències corrents en més d'un 17% (dels 3,7 milions d'euros de 2000 als 5 milions d'euros dels dos darrers exercicis) i el d'alienacions d'inversions reals (dels prop de 200 milers d'euros de 2001 es passa a més de 3.000 als dos darrers exercicis).
- El pressupost corrent presenta resultats clarament positius fins el 2002. En una primera etapa (1994-2001), els ingressos corrents liquidats superen de manera sostinguda en més de 3 milions d'euros les despeses corrents. Cal assenyalar els casos excepcionals dels exercicis de 1998 i 2000, en el qual el

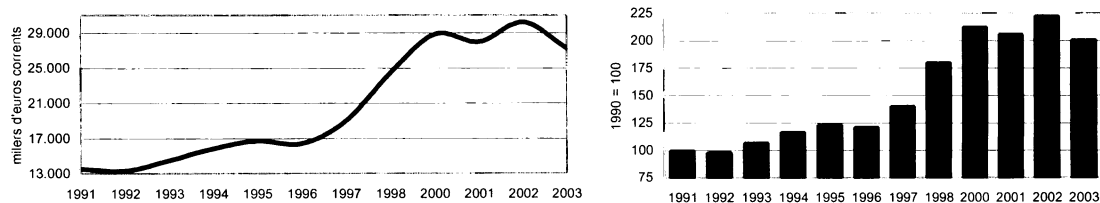
superàvit assoleix, gràcies als ingressos per quotes urbanístiques i impostos indirectes (construccions i obres), més de 6 milions d'euros (magnitud que, en proporció, suposa al voltant del 25% del pressupost d'ingressos). No obstant això, cal tenir en compte que aquests superàvits corrents són sensiblement menors (tot i que notables) si incloem els passius financers en la despesa corrent. Cal apuntar el lleuger dèficit corrent en què s'incorre el 2003.

- Així, doncs, **el pressupost d'inversió es finança amb els excedents de recursos corrents** (sobretot en el període 1994-2001), mentre que la participació de les transferències de capital és normalment bastant poc important en termes quantitativs. D'altra banda, cal assenyalar que, tot i l'elevada capacitat del finançament propi, el recurs al finançament extern és un element utilitzat en tots els exercicis, i de manera especialment important en el període 2000-2002. També cal esmentar la importància que, al llarg dels **dos darrers exercicis**, prenen les alienacions d'inversions reals, una font de finançament que habitualment és conjuntural.
- Els ingressos corrents creixen a una taxa anual acumulativa propera al 6,7%, tot passant de 9,8 milions d'euros el 1991 a 21,3 l'any 2003, mentre que les despeses ho fan a una taxa superior, del 8,6%, tot passant de 8,8 milions d'euros a bairebé 23,7. Cal modificar aquesta tendència, doncs no és sostenible a llarg termini. En principi, tècnicament és molt recomanable que les despeses corrents esfinancin amb els ingressos corrents.
- D'acord amb els arguments anteriors, i en referència al pressupost corrent, l'Ajuntament ingressava al 1991 1.034 euros per habitant, i en gastava 765; l'any 2003, aquesta proporció va ser de 1.205 euros per als ingressos i de 1.216 euros per a les despeses. Destaca, doncs, que **el pressupost ha augmentat significativament tant l'ingrés com la despesa corrents per habitant**. L'augment de l'ingrés ha estat possible, en gran part, a un increment notable de la pressió fiscal per habitant, que ha passat des dels 533 euros per habitant i any de 1991 als 686 de l'any 2003.

TAULA I FIGURA 1: Ingressos de l'Ajuntament de Sitges, 1991-2003

Any	Milers d'euros corrents			Milions d'euros constants de 2003		
	Pressupost liquidat*	Variació interanual	Índex de variació 1991=100	Pressupost liquidat*	Variació interanual	Índex de variació 1991=100
1991	13.560,34	-	100,00	21.518,56	-	100,00
1992	13.337,70	-1,64%	98,36	20.061,86	-6,77%	93,23
1993	14.527,53	8,92%	107,13	20.751,69	3,44%	96,44
1994	15.871,17	9,25%	117,04	21.612,02	4,15%	100,43
1995	16.751,80	5,55%	123,54	21.870,73	1,20%	101,64
1996	16.438,61	-1,87%	121,23	20.577,03	-5,92%	95,62
1997	19.026,71	15,74%	140,31	23.078,18	12,16%	107,25
1998	24.481,90	28,67%	180,54	29.112,74	26,15%	135,29
2000	28.860,40	17,88%	212,83	32.891,73	12,98%	152,85
2001	28.007,62	-2,95%	206,54	30.692,15	-6,69%	142,63
2002	30.214,47	7,88%	222,81	32.240,05	5,04%	149,82
2003	27.267,71	-9,75%	201,08	27.267,71	-15,42%	126,72

Evolució del volum d'ingrés

*: Les dades no inclouen els resultats d'exercicis anteriors.
 FONT: Ajuntament de Sitges i elaboració pròpia.

- El nivell de realització del pressupost d'ingressos no és massa elevat fins el 2001; la relació entre els drets reconeguts i els ingressos efectivament cobrats no arribava al 70%, tot havent-se mantingut al voltant d'aquests nivells des de l'any 1992. A partir de 2002 s'observa una evolució molt positiva, arribant al 87%. Cal destacar la millora tècnica en la realització dels passius financers, ja que en el 2002 i 2003 s'han ingressat íntegrament dins l'exercici. També cal esmentar que el grau de realització dels capítols 1 a 5 d'ingressos en els dos darrers exercicis es situava per sobre del 80%. En el cas de les despeses, el nivell de realització era sensiblement més elevat fins el 2001, passant a nivells similars en els dos darrers exercicis (92% i 85% respectivament).

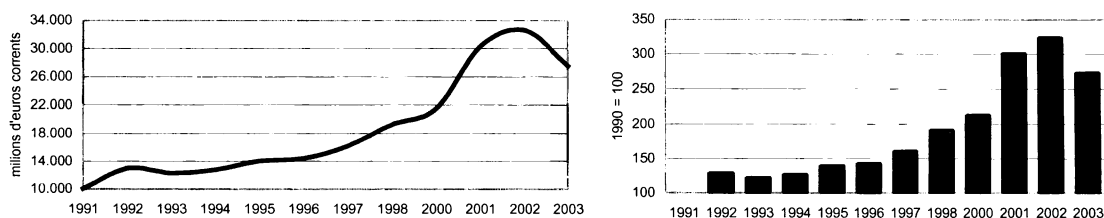
D'acord amb els arguments anteriors, cal assenyalar que:

- Les magnituds pressupostàries es troben en valors relativament elevats en relació a les hisendes locals corresponents a trams de població similars, tant pel que fa als recursos totals com pel que fa als recursos corrents.
- Els resultats pressupostaris són positius al llarg del període analitzat. No obstant en els darrers anys l'estructura de finançament del pressupost d'inversió ha variat. Fins el 2001 la font principal de finançament era l'estalvi net, en canvi a partir de 2002 prenen molta importància les alienacions d'inversions reals. Caldria retornar al primer model de finançament, doncs aquest segon no és sostenible a llarg termini.

TAULA i FIGURA 2: **Despeses de l'Ajuntament de Sitges, 1991-2003**

Any	Milers d'euros corrents			Milers d'euros constants de 2003		
	Pressupost liquidat*	Variació interanual	Índex de variació 1991=100	Pressupost liquidat*	Variació interanual	Índex de variació 1991=100
1991	10.037,44	-	100,00	15.928,15	-	100,00
1992	12.995,89	29,47%	129,47	19.547,73	22,72%	122,72
1993	12.324,15	-5,17%	122,78	17.604,30	-9,94%	110,52
1994	12.807,48	3,92%	127,60	17.440,14	-0,93%	109,49
1995	14.045,59	9,67%	139,93	18.337,58	5,15%	115,13
1996	14.427,86	2,72%	143,74	18.060,07	-1,51%	113,38
1997	16.212,91	12,37%	161,52	19.665,23	8,89%	123,46
1998	19.314,37	19,13%	192,42	22.967,74	16,79%	144,20
2000	21.544,69	11,55%	214,64	24.554,14	6,91%	154,16
2001	30.315,90	40,71%	302,03	33.221,68	35,30%	208,57
2002	32.628,02	7,63%	325,06	34.815,40	4,80%	218,58
2003	27.526,78	-15,63%	274,24	27.526,78	-20,94%	172,82

Evolució del volum de despesa

*: Les dades no inclouen els resultats d'exercicis anteriors.
 FONT: Ajuntament de Sitges i elaboració pròpia.

2. Estructura d'ingressos i despeses del pressupost municipal

- Els impostos directes suposen des de 1994 al voltant del 50% del pressupost corrent d'ingressos, mentre que les transferències corrents es troben al voltant del 20%, dintre les quals la participació en els ingressos de l'Estat juga el paper més destacat. En concret, cal destacar que l'IBI, els impostos indirectes (sobre construccions, instal·lacions i obres) i les transferències dels Fons Nacional de Cooperació Municipal suposen en el 2003 conjuntament el 70% del pressupost corrent d'ingressos, cobrint quasi dues terceres parts del pressupost corrent de despeses.
- L'estructura de les despeses es basa en les despeses de personal i les de béns i serveis, que conjuntament suposen el 64% de la despesa corrent. Cal destacar que, al llarg de la dècada dels 90, el capítol 2 ha experimentat creixements força importants, els qual es va aturar en el període 1997-2000. Tot seguit, l'evolució d'aquestes despeses és clarament creixent, assolint el 2003 la xifra de 7,8 milions d'euros anuals, 3 vegades el que es gastava l'any 1991. A causa d'aquest creixement, aquest tipus de despesa ha anat guanyant pes relatiu dins el conjunt del pressupost corrent, i actualment suposa un terç d'aquesta despesa. D'altra banda, la despesa de personal ha experimentat un creixement considerable (l'any 2003 s'havia duplicat la quantitat destinada respecte el 1993), mantenint-se com el capítol més important dins la despesa corrent (45%).
- El nivell d'autofinançament¹ és elevat al voltant del 77% dels ingressos corrents provenen de fonts pròpies. Aquest fet, positiu pel fet de donar un significatiu nivell d'autonomia a l'Ajuntament (es podria autofinçar gairebé tota la despesa corrent), implica també un major nivell de pressió fiscal, que l'any 2003 es trobava a prop dels 686 euros per habitant.

¹ A diferència de l'índex d'autofinançament, el nivell d'autofinançament és la proporció que representa els ingressos per capítols 1,2,3 i 5 respecte el total d'ingressos corrents.

Anàlisi de la capacitat d'inversió de l'Ajuntament de Sitges

- En relació a l'estructura pressupostària de la mitjana dels Ajuntaments espanyols, els Ajuntaments catalans i els Ajuntaments de poblacions de dimensió similar, la comparació amb les dades de les finances municipals de Sitges mostra, pel que fa als ingressos, una comparativament forta preeminència dels impostos directes (que a Sitges suposen més de la meitat dels ingressos corrents, en front de valors força menors en tots els casos) i el pes relativament reduït de les transferències corrents. Pel que fa a les despeses, la despesa en béns i serveis suposa un percentatge menor de la despesa corrent a favor d'un major pes relatiu de les transferències corrents, la qual cosa reflecteix un cert nivell d'externalització d'alguns dels serveis municipals (en concret, un 60% d'aquest tipus de transferències tenen com a destinació organismes autònoms administratius de l'Entitat Local).

TAULA 5: Liquidació del pressupost dels Ajuntaments espanyols, 2000

Ingressos	Espanya		Municipis espanyols de més de 20.000 hab.	
	Drets reconeguts	%	Drets reconeguts	%
Cap. 1: Impostos directes	8.176.031	28,3%	5.849.498	31,8%
Cap. 2: Impostos Indirectes	1.289.870	4,5%	843.754	4,6%
Cap. 3: Taxes i altres ingressos	4.594.182	15,9%	2.698.138	14,7%
Cap. 4: Transferències corrents	8.030.100	27,8%	5.481.420	29,8%
Cap. 5: Ingressos patrimonials	617.010	2,1%	328.113	1,8%
Cap. 6: Alienació d'inversions	1.158.096	4,0%	727.585	4,0%
Cap. 7: Transferències de capital	2.447.833	8,5%	723.067	3,9%
Cap. 8: Actius financers	82.908	0,3%	49.785	0,3%
Cap. 9: Passius financers	2.459.137	8,5%	1.686.604	9,2%
TOTAL INGRESSOS	28.855.167	100,0%	18.387.965	100,0%

Despeses	Espanya		Municipis espanyols de més de 20.000 hab.	
	Obligacions reconegudes	%	Obligacions reconegudes	%
Cap. 1: Despeses de personal	8.278.216	28,9%	5.409.068	29,7%
Cap. 2: Compres de béns i serveis	7.294.485	25,5%	4.716.515	25,9%
Cap. 3: Interessos	901.987	3,1%	718.158	3,9%
Cap. 4: Transferències corrents	2.658.276	9,3%	2.089.760	11,5%
Cap. 6: Inversions reals	7.122.077	24,9%	3.470.847	19,0%
Cap. 7: Transferències de capital	804.093	2,8%	650.094	3,6%
Cap. 8: Variació d'actius financers	129.358	0,5%	102.615	0,6%
Cap. 9: Variació passius financers	1.462.857	5,1%	1.080.524	5,9%
TOTAL DESPESES	28.651.349	100,0%	18.237.581	100%

NOTA: Valors en milers d'euros.

FONT: Ministerio de Administraciones Públicas.

Anàlisi de la capacitat d'inversió de l'Ajuntament de Sitges

TAULA 3: Ingressos liquidats per capítols de l'Ajuntament de Sitges, 1991-2003

Milers d'euros corrents	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	2000	2001	2002	2003
Cap. 1: Impostos directes	3.237,5	4.794,3	5.264,1	7.956,6	8.771,5	8.641,1	8.973,4	9.531,1	10.942,1	11.461,0	11.983,9	11.053,1
Cap. 2: Impostos Indirectes	1.266,8	754,9	455,1	683,5	552,6	350,5	1.244,1	1.014,5	2.404,5	1.167,1	1.479,7	1.444,5
Cap. 3: Taxes i altres ingressos	2.486,4	1.944,8	1.701,0	1.865,5	2.078,2	2.189,4	2.350,5	6.214,5	4.334,9	3.426,7	2.869,3	3.020,8
Cap. 4: Transferències corrents	2.715,8	2.785,1	2.872,3	3.024,9	3.191,0	3.513,6	3.883,6	3.825,0	3.767,7	4.301,1	5.068,8	4.914,6
Cap. 5: Ingressos patrimonials	254,6	410,2	2.022,5	443,1	1.160,0	552,7	522,1	794,6	812,8	1.148,5	680,4	868,6
Cap. 6: Alienació d'inversions reals	0,0	139,9	100,4	32,5	46,6	0,0	282,4	155,9	89,9	205,8	3.274,4	3.396,1
Cap. 7: Transferències de capital	355,3	319,3	263,3	531,6	173,7	293,5	73,2	789,9	135,0	656,5	830,9	158,9
Cap. 8: Actius financers	249,9	338,5	15,8	29,0	25,3	38,9	53,1	52,9	35,3	40,0	56,2	66,6
Cap. 9: Passius financers	2.994,1	1.850,8	1.833,1	1.304,5	753,0	858,8	1.644,4	2.103,5	6.338,3	5.600,9	3.970,9	2.344,6
TOTAL Ingressos	13.560,3	13.337,7	14.527,5	15.871,2	16.751,8	16.438,6	19.026,7	24.481,9	28.860,4	28.007,6	30.214,5	27.267,7

NOTA: Les dades no inclouen els resultats d'exercicis anteriors.

FONT: Ajuntament de Sitges.

Anàlisi de la capacitat d'inversió de l'Ajuntament de Sitges

TAULA 4: Despeses liquidades per capítols de l'Ajuntament de Sitges, 1991-2003

Milers d'euros corrents	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	2000	2001	2002	2003
Cap. 1: Despeses de personal	4.613,9	4.935,7	4.744,1	4.840,4	5.395,8	5.603,7	5.501,3	6.190,3	7.429,8	8.350,1	9.353,9	9.865,0
Cap. 2: Compres de béns i serveis	2.533,1	3.600,1	4.069,6	4.516,4	4.408,7	4.929,8	5.572,0	5.936,9	5.138,2	5.811,4	6.365,7	7.755,0
Cap. 3: Interessos	868,1	1.103,4	1.103,2	1.021,9	1.115,3	802,5	604,2	532,7	511,2	533,4	451,4	428,8
Cap. 4: Transferències corrents	328,5	384,3	358,6	456,9	657,1	890,9	768,3	690,2	2.377,6	2.840,5	3.423,5	3.719,7
Cap. 6: Inversions reals	993,5	1.873,0	1.404,8	1.399,3	1.377,8	1.056,9	1.706,7	4.169,5	3.620,6	9.720,8	7.652,4	3.203,5
Cap. 7: Transferències de capital	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	593,5	64,5	958,8	1.417,0	479,8	559,8
Cap. 8: Variació actius financers	223,4	280,2	15,8	29,0	25,3	38,9	53,0	53,4	35,5	40,0	56,2	66,6
Cap. 9: Variació passius financers	477,0	819,1	628,1	543,5	1.065,7	1.105,1	1.413,9	1.676,9	1.472,9	1.602,7	4.845,0	1.928,4
TOTAL Despeses	10.037,4	12.995,9	12.324,2	12.807,5	14.045,6	14.427,9	16.212,9	19.314,4	21.544,7	30.315,9	32.628,0	27.526,8

NOTA: Les dades no inclouen els resultats d'exercicis anteriors.

FONT: Ajuntament de Sitges.

3. Situació econòmica i financera del pressupost municipal

Les magnituds pressupostàries que es poden comparar per tractar de determinar el grau d'equilibri de l'estructura econòmica i financera del municipi són diverses. Entre totes aquestes possibles relacions, ens centrarem en sis indicadors que s'han considerat importants per a determinar la "salut financera" del pressupost municipal. En síntesi, es tracta de contrastar la situació de l'Ajuntament en certs aspectes: la capacitat d'autofinançament, l'estructura de despesa i el finançament de les despeses corrents, el nivell d'endeutament, i la situació de tresoreria.

Així, doncs, l'anàlisi d'aquests aspectes es basarà en sis indicadors:

Índex d'autofinançament: El seu valor és el resultat del quocient entre els ingressos propis (capítols 1, 2 i 3 del pressupost d'ingressos) i els ingressos corrents liquidats (capítols 1 al 5). En principi no existeixen valors òptims; quant major sigui aquesta relació, major capacitat tindrà l'Ajuntament per autofinançar-se. El pressupost de Sitges es troba en **valors satisfactoris, encara que des de 2000 l'índex ha disminuït considerablement, passant de 79,4 fins a 72,9 al 2003.**

Índex de personal: Resulta del quocient entre les despeses de personal (capítol 1 del pressupost) i les despeses totals liquidades. Normalment es consideren recomanables valors per sota del 30%. En aquest cas s'ha observat un **fort increment**, que ha comportat assolir nivells del 36% al 2003.

Estalvi brut: Mesura la capacitat de finançar les despeses corrents amb ingressos corrents. Es calcula com la diferència entre els ingressos corrents (capítols 1 al 5) i les despeses corrents (capítols 1 al 4), i s'expressa com a percentatge dels ingressos corrents liquidats. En principi, no són lògics valors negatius, ja que suposaria que s'estan finançant despeses corrents amb ingressos de capital,

considerant-se satisfactoris nivells per sobre del 10%. En el cas de l'Ajuntament de Sitges, el pressupost es trobava equilibrat fins al 2002, però al darrer exercici liquidat l'estalvi brut va prendre **valors negatius (-2,2%)**.

Estalvi net²: Igual que l'estalvi brut, però més restrictiu. En aquest cas, als ingressos corrents els hem de restar les despeses corrents més les amortitzacions de capital (Cap. 9). També s'expressa com a proporció del total d'ingressos corrents, i es considera saludable que es trobi en valors positius per sobre del 5%. En aquest cas s'obtenen valors molt positius fins a 2001, però tot seguit s'assoleixen **valors molt negatius en els dos darrers exercicis (-10,68% al 2001 i -11,25% al 2003)**.

Nivell d'endeutament: És el resultat del quocient entre la càrrega financera i els ingressos liquidats de l'exercici anterior. Es recomana que el nivell d'endeutament es mantingui per sota del 20%. A Sitges **s'ha mantingut per sota d'aquest 20%, excepte en el 2002**, assolint valors propers al 10 % en els darrers períodes.

Índex de tresoreria: És una relació en la qual al numerador tenim la diferència entre la recaptació líquida i els pagaments realitzats, i en el denominador el conjunt de despeses liquidades. Es considera que la tresoreria està equilibrada amb valors al voltant del 5%, i per sobre d'aquest valor es considera que l'Ajuntament podria utilitzar els excedents per a atendre obligacions compromeses. Per contra, un valor per sota del 5% és indicatiu de que l'entitat disposa de fons escassos per a poder atendre despeses imprevistes. En el cas del pressupost de Sitges, l'índex de tresoreria del pressupost corrent ha presentat, durant un bon nombre d'exercicis del període 1991-2002 valors negatius superiors al 5%, **destacant el canvi molt positiu en el darrer exercici, doncs l'índex pren un valor positiu del 2,4%**.

² Cal puntualitzar que, d'acord amb l'article 64 de la LMFAOS, que modifica diversos articles relatius a l'endeutament net de la Llei 39/1988, de 28 de desembre, LRHL, en el càlcul de la ràtio legal d'estalvi net no s'han d'incloure les obligacions reconegudes derivades de modificacions de crèdit que s'hagin finançat amb romanent líquid de tresoreria.

Anàlisi de la capacitat d'inversió de l'Ajuntament de Sitges

En conclusió, d'acord amb l'observació conjunta d'aquest indicadors, hi ha certs aspectes de les finances municipals als quals caldrà dedicar una atenció especial. Així, durant els dos darrers exercicis, els ingressos corrents no han estat capaços de finançar el creixent volum de despesa corrent. S'ha fet ús de fonts de finançament que poden portar a situacions econòmicament insostenibles a mig i llarg termini; en concret, les alienacions d'inversions reals (vendes d'immobles per un valor de gairebé 3,3 milions d'euros). Per altra banda, cal assenyalar que encara existeix la possibilitat de finançar part de les inversions mitjançant el romanent de tresoreria, que pren magnituds elevades fruit de la bona salut financera de les finances municipals fins el 2001. Ara bé, caldria recuperar un model pressupostari on l'estalvi net tornés a tenir un major protagonisme en el finançament de les inversions.

4. Estimació d'ingressos i despeses durant el sexenni 2005-2010

- Al llarg dels dos darrers exercicis liquidats, 2002 i 2003, el pressupost municipal ha experimentat canvis molt significatius en la seva estructura, i aquests **canvis han comportat desequilibris** que cal tenir en compte i analitzar en detall.
- Per la banda dels ingressos cal fer palès que **la principal font d'ingressos, els impostos directes, ha patit un estancament en el seu creixement**. Així, els ingressos per capítol 1 varen ser, al llarg del 2003, pràcticament els mateixos que 3 anys enrere, després d'una reducció del 10% respecte la liquidació de 2002. I en segon lloc, també cal esmentar que **durant els dos darrers exercicis es recorre de manera molt important a l'alienació d'inversions com a font de finançament**, un tipus d'ingrés que, per definició, ha de ser extraordinari. I finalment, cal destacar que, tot i que els ingressos per passius financers disminueixen significativament, encara són una font de finançament molt important.
- A la banda de les despeses, però, és on s'han produït els canvis més significatius, i aquells que afecten amb major intensitat a l'equilibri pressupostari. En primer lloc, cal destacar que les despeses de personal (el capítol amb un major volum de despesa) han crescut gairebé un 20% entre 2001 i 2003; i paral·lelament, les despeses per capítol 2 han augmentat més d'un 30%. En conjunt, doncs, **les despeses de funcionament han crescut un 25% en dos anys**, amb un increment de la despesa en termes absoluts de 3,5 milions d'euros. I en segon lloc, cal tenir en compte que les transferències corrents també han crescut més del 30% durant aquest període.
- En definitiva, doncs, en els pressupostos de 2002 i 2003 es comprova un creixement de la despesa corrent del 25%, mentre l'ingrés corrent s'estanca, la qual cosa implica necessàriament **incórrer en dèficit**. **Aquest dèficit es**

compensa amb el recurs al finançament extern, i amb la venda de patrimoni municipal. I cal tenir en compte, a més, que aquestes fonts de finançament extraordinàries han de cobrir també un important volum d'inversions (més de 12 milions d'euros entre 2002 i 2003).

- Per tant, no seria prudent realitzar estimacions dels futurs ingressos i despeses del municipi, ja que **projectar l'estructura pressupostaria observada durant els darrers exercicis suposaria per a l'Ajuntament dificultats econòmiques greus.** De fet, si s'apliquessin les mitjanes de creixement observades al conjunt del període 1991-2003 de les diferents magnituds pressupostàries, l'Ajuntament tindria permanentment un dèficit corrent anual d'aproximadament 2,5 milions d'euros.
- En conseqüència, la projecció de les principals variables per al període 2005-2010 hauria de comportar la **imposició de recomanacions estrictes de control pressupostari per tal de retornar les finances municipals a una estructura equilibrada.** Donat que la identificació i fixació d'aquests criteris requereix d'una anàlisi més aprofundida, que excedeix els propòsits d'aquest document, s'ha considerat convenient no realitzar cap estimació dels ingressos i despeses municipals per als propers exercicis.

5. Previsions de la capacitat d'inversió pressupostària durant el sexenni 2005-2010

- D'acord amb l'exposat anteriorment, **l'Ajuntament afronta amb incertesa el finançament les inversions necessàries per a desenvolupar el nou planejament**, donat que el pressupost municipal ha patit, durant els dos darrers exercicis, desequilibris importants que han obligat a finançar amb ingressos extraordinaris tant els projectes d'inversió com, fins i tot, una part de la despesa corrent del municipi. En altres paraules, cal reconèixer que les dades mostren que, excepte recorrent a finançament extern, l'Ajuntament ha esgotat la seva capacitat d'inversió pels propers anys.
- Per tant, tot i que l'ajuntament ha mostrat suficient capacitat de generar estalvi al llarg dels darrers deu anys, actualment podria tenir, si no s'aplica una planificació acurada, certes dificultats per afrontar inversions d'envergadura. Així, si bé el model actual es podria mantenir a curt termini (sempre i quan les alienacions d'inversions i el romanent de tresoreria permetin cobrir el dèficit corrent), **a mig i llarg termini caldria fer un esforç per contenir la despesa corrent, a fi que els ingressos corrents fossin suficients per tal de finançar aquest tipus de despesa, i que en conseqüència el pressupost tornés a generar estalvi suficient per finançar projectes d'inversió.**
- Arrel d'aquesta situació, **l'Ajuntament ha iniciat la implementació d'un Pla de Sanejament de les finances municipals** que, segons les converses mantingudes amb els responsables municipals, està començant a tenir efectes significatius sobre l'estructura del pressupost. No obstant això, cal tenir present que tant 2004 com 2005 seran exercicis de transició per a retornar a l'estructura sanejada que el pressupost va reflectir al llarg de tota la dècada dels anys 90.
- En qualsevol cas, tot i reconèixer els importants progressos realitzats, **cal garantir un compromís ferm per part de l'Ajuntament per tal de dur a terme**

les inversions que requereix el nou planejament urbanístic. És possible que aquest compromís suposi, en alguns casos, sobretot durant els pròxims dos anys, que les inversions necessàries s'hagin de realitzar en base a una forta contenció de la despesa corrent. Cal que el municipi assumeixi aquesta situació, i estigui disposat a resoldre-la, amb els sacrificis econòmics que és probable que això comporti.

- Fins que els efectes d'aquest compromís de l'Ajuntament no donin com a resultat una capacitat d'inversió positiva (estalvi net), l'Ajuntament només disposarà del recurs de la venda del patrimoni municipal del sòl, la qual cosa limita enormement la seva capacitat per a fer front a les obres previstes en aquest POUM.
- Entre les actuacions d'aquesta estratègia, els autors del present document, com a membres de l'Equip Redactor del nou planejament, es comprometen a realitzar un **seguiment continu dels avenços en relació a l'estructura econòmica del pressupost**, i a col·laborar amb els responsables municipals per a l'aplicació de les mesures que permetin resoldre la situació de la manera més ràpida possible.

Annex:

Esquema de finançament del POUM segons el marc normatiu

L'objecte del present annex és suggerir les línies de la inversió urbanística a Catalunya per part de l'Administració de l'Estat, la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona. Les conclusions es fonamenten en un estudi del marc normatiu en el qual es desenvolupen les intervencions d'aquestes institucions.

Hom distingeix els següents sectors d'inversió urbanística:

I. SISTEMES GENERALS:

1. Xarxa viària bàsica
2. Infraestructura de serveis
3. Sistema ferroviari i aeroportuari
4. Espais lliures urbans i metropolitans
5. Equipaments urbans i metropolitans

II. SISTEMES LOCALS:

6. Urbanització
7. Espais lliures locals
8. Equipaments
9. Actuacions immobiliàries públiques
10. Adquisició de sòl i edificis.

Aquesta exploració del marc normatiu constitueix el fonament d'una primera avaluació de quina és la participació probable de cadascun dels nivells institucionals en el finançament d'aquestes infraestructures i equipaments.

1.1. Xarxa viària bàsica

1.1.1. Autopistes, autovies i carreteres.

1.1.2.

Entre les diverses atribucions de la Generalitat de Catalunya es troba la competència exclusiva que ostenta en matèria d'ordenació del territori, de carreteres i camins l'itinerari dels quals estigui íntegrament en el territori català. Aquesta competència, però, es troba limitada en dos extrems inclosos en el mateix Estatut d'Autonomia¹:

S'exclouen de l'esfera exclusiva de la Generalitat aquelles obres públiques amb la qualificació legal d'interès general per part de l'Estat o la realització de les quals afecti també a una altra Comunitat Autònoma.

L'Estat es reserva la facultat de construir, conservar i explotar noves carreteres, sempre i quan tingui raons d'interès nacional, i podrà dictar normes tècniques sobre construcció i conservació amb caràcter general o raons de defensa nacional a les quals ha d'estar subjecte la Generalitat.

Per tal d'exercir aquesta competència, l'any 1985 el Parlament de Catalunya promulgà la Llei 16/1985, d'onze de juliol, sobre Ordenació de les Carreteres, per tal de sistematitzar el sistema viari català i poder fer plans territorials sectorials que encaminin les diferents actuacions públiques. La Llei classifica les carreteres en tres xarxes, la bàsica (de llarga distància), la comarcal i la local, segons l'àmbit que abasti, i encomana les delimitacions concretes al Pla de Carreteres de Catalunya.

La Llei Municipal catalana -Llei de Catalunya 8/1987, de 15 d'abril, Municipal i de Règim Local de Catalunya-, per la seva banda, determina com a competència pròpia de prestació obligatòria dels Ajuntaments la pavimentació de vies urbanes i la conservació de camins i vies rurals de titularitat pública -arts 63 i 64- i els accessos als nuclis de població -art. 64. No obstant això, aquesta Llei municipal no esmenta les carreteres ni tan sols com a activitat complementària a les pròpies d'altres administracions -art. 68.

D'acord amb l'article 1.2 de la Llei de Catalunya 16/85, d'Ordenació de Carreteres, la Generalitat ha d'exercir, en les carreteres que té al seu càrrec o en les que estan a càrrec de l'administració local -és a dir, incloent-hi les de les Diputacions provincials-, les funcions que

¹ En idèntic sentit, l'Ordre de 7 d'octubre de 1980, donant publicitat al Reial Decret 1943/80 de 31 de juliol sobre traspàs de serveis de l'Estat a la Generalitat en matèria de carreteres.

la legislació atorga a l'Administració de l'Estat. Aquestes funcions hom les troba determinades a la Llei estatal de Carreteres i Camins 25/1988 de 29 de juliol, i són les següents:

- a) Planificar el creixement de les xarxes i construcció de noves vies.
- b) Executar operacions de conservació i manteniment i actuacions de millora de les xarxes existents.
- c) Protegir i gestionar les franges demaniales.

Per tal de finançar la construcció de noves carreteres, autopistes i autovies, la Generalitat té, d'acord amb aquesta Llei estatal de Carreteres, les següents opcions de finançament:

- a) La dotació específica dels seus pressupostos, provinents de les transferències amb aquesta finalitat de l'Administració de l'Estat.
- b) Els recursos de les societats concessionàries, en el cas de gestió indirecta².
- c) Les contribucions especials que pugui imposar amb aquesta finalitat, quan de l'execució de les obres se'n derivi un benefici especial per a persones físiques i jurídiques³.

El cost de les obres i el preu de les expropiacions es podrà repercutir per aquest procediment amb els següents límits:

- Amb caràcter general, fins al 25 per cent.
- En les vies de servei, fins al 50 per cent.
- En els accessos d'ús específic de determinades finques, establiments o urbanitzacions, fins al 90 per cent.

Òbviament, les funcions descrites per a l'Administració de la Generalitat són aquelles que manté l'Administració de l'Estat en les carreteres, que en el seu dia foren excloses dels traspassos de competències a la Generalitat.

1.1.2. Distribuïdors urbans

Com més amunt s'esmenta, la Llei Municipal de Catalunya estableix com a competència pròpia i obligatòria dels municipis els accessos als nuclis de població.

Per la seva banda la Llei estatal de Carreteres i Camins (Llei 25/1988 de 29 de juliol) regula en el seu capítol IV (arts. 36 a 41) les travessies urbanes i les xarxes arterials. Aquesta regulació afecta els trams de carreteres de l'Estat (i per tant supletòriament els de la

2 El règim econòmic-financer d'aquesta modalitat és regulat, d'acord amb l'article 18.3 de la Llei estatal de Carreteres 25/1988 en el contracte de gestió o el concert que signin les parts que hi participin.

3 D'acord amb l'article 14 de la Llei estatal de Carreteres, l'augment de valor de determinades finques com a conseqüència de la construcció de la carretera tindrà la consideració de benefici especial.

Generalitat) que passin per sol urbà o bé estiguin inclosos dins una xarxa arterial. Aquesta regulació determina que totes les actuacions en aquests trams s'establiran per acord entre les diferents administracions públiques interessades i de forma coordinada amb el planejament urbanístic vigent, i, per això, la Llei obliga aquestes administracions a utilitzar tots els procediments legalment establerts per tal de garantir la col·laboració i la coherència de les actuacions en matèria d'inversió -article 38.

Respecte a la conservació i explotació dels trams que passin per sol urbà, la mateixa regulació determina que, mentre no adquireixin la condició de vies urbanes, les despeses que comporti l'exercici d'aquestes activitats aniran a càrrec de l'Administració de l'Estat. El mateix és cert, igualment, per a les carreteres de la Generalitat⁴.

1.1.3. Estacions d'autobusos interurbans.

D'acord amb la Llei Municipal de Catalunya, més amunt citada, és competència pròpia, i obligatòria en els municipis amb població superior als 50.000 habitants, el transport col·lectiu urbà de viatgers. Ara bé pel que fa al transport col·lectiu interurbà, aquesta és una activitat que ni tan sols es esmentada en aquesta Llei entre aquelles complementàries de les pròpies d'altres administracions que pot exercir l'administració local⁵.

Per la seva banda, la Llei de Catalunya 7/1987 de 4 d'abril, per la qual s'estableixen i regulen actuacions públiques especials en la connurbació de Barcelona i comarques d'influència directa, determina que correspon a l'Administració de la Generalitat planificar i ordenar en aquest àmbit territorial el sistema general de transport públic de viatgers.

Aquesta planificació s'articula mitjançant l'anomenat *Pla Intermodal de Transports*, el qual ha de fixar:

- a) l'oferta de transport proveïda per cada modalitat, mitjà i sistema multimodal.
- b) l'assignació i el repartiment dels tràfics entre els diferents mitjans de transport.

4 Cal esmentar el cas particular dels PAU's que despleguin el planejament en sòl urbanitzable no programat. Els propietaris d'aquest sol, a més de les càrregues urbanístiques, descrites amb caràcter general per a tots els polígons i unitats d'actuació en què s'executi el planejament, son compellits a finançar "les obres exteriors d'infraestructura sobre les quals se suporti l'actuació urbanística" (art. 63 del Reglament de Gestió Urbanística, RD 3288/1978 de 25 d'agost), la qual cosa inclou: xarxes viàries d'enllaç amb els nuclis de població, instal·lació o ampliació de canalitzacions de serveis d'abastament d'aigua, clavegueram i sanejament, estacions depuradores, subministrament d'energia elèctrica i qualsevol altre servei necessari per tal que el sòl sotmès al PAU quedi degudament enllaçat mitjançant aquests sistemes generals amb l'estructura del municipi on es desenvolupi el PAU.

5 Sobre aquest punt cal aclarir que tampoc l'exclou explícitament, ja que l'article 68 de la Llei Municipal catalana es refereix a les competències d'aquesta naturalesa com a casos particulars, exemplars, d'aquelles que poden ésser aquestes activitats complementàries. El mateix cal dir sobre carreteres.

- c) La programació i planificació d'estacions d'autobusos, aparcaments de dissuasió i centres de transferència de tràfics i altres infraestructures de transport.
- d) Coordinar sistemes de tarifes, connexions intermodals i altres mesures de finalitat anàloga.
- e) Programar l'actuació dels diferents gestors de serveis de transport públic.
- f) Fixar les assignacions pressupostàries i les subvencions a transferir a les entitats locals per tal d'assolir les finalitats del Pla.

1.1.4. Benzineres

L'article 19 de la Llei estatal 2611988, obliga les administracions titulars de les carreteres, autopistes i autovies a facilitar l'existència de les àrees de servei necessàries. El mateix article fixa com a fórmules d'explotació d'aquestes instal·lacions totes les establertes per a la gestió dels serveis públics en la Llei de Contractes de l'Estat, és a dir gestió directa, empresa mixta i gestió indirecta⁶.

1.1.5. Aparcaments

A les competències pròpies dels municipis regulades per la Llei municipal catalana que més amunt s'esmenten i que afecten també aquest sector d'inversió, cal afegir en aquest cas l'ordenació del trànsit de vehicles -art. 63.2 b) de la referida Llei Municipal.

Pel que fa al sòl, cal dir que les dotacions per aquest tipus d'instal·lacions estan contemplades en els annexos als articles 10 i 12 del Reglament de Planejament Urbanístic (RD 2159/1978 de 23 de juny) com a reserves de sòl per a dotacions en plans parcials d'ordenació, amb un establiment de mòduls mínims en sòl per a usos residencials, usos terciaris, i usos industrials amb intensitats diverses.

Finalment, i pel que fa als anomenats aparcaments de dissuasió, la citada Llei de Catalunya 7/1987 d'actuacions públiques especials en la connurbació de Barcelona, en el seu article

⁶ Les dues formes de gestió contemplades en la legislació de contractació pública són la directa i la indirecta (de fet la tercera esmentada en el text, l'empresa mixta, és un cas particular de la primera). En el cas de gestió indirecta, l'article 19.4 de la Llei estatal de carreteres estableix que les condicions d'atorgament de les concessions administratives seran regulades mitjançant un plec de condicions general per a tota la xarxa de l'Administració de l'Estat, i per tant, supletòriament, la Generalitat ha de fer el mateix per a les de la seva pròpia xarxa.

11.1 c), contempla aquests aparcaments entre aquelles infraestructures la construcció de les quals ha d'ésser objecte de programació en el Pla Intermodal de Transports.

1.2. Infraestructures de serveis

1.2.1. Abastament d'aigua.

La Generalitat de Catalunya té competències pel que fa als aprofitaments hidràulics, les quals es despleguen mitjançant la Llei 17/87, de 13 de juliol, reguladora de l'administració hidràulica de Catalunya. En virtut d'aquesta Llei, la Generalitat assumeix la promoció i execució de les actuacions necessàries per tal de pal·liar els dèficits i desequilibris existents a Catalunya. La Llei crea, com a òrgan de gestió, la Junta d'Aigües, amb, entre d'altres, les següents atribucions:

- Executar i explotar aprofitaments hidràulics i altres obres hidràuliques que no tenen la qualificació legal d'interès general ni afecten una altra comunitat autònoma⁷.
- Acomplir la política d'abastament d'aigua sense perjudici de les competències de les administracions locals en aquesta matèria.
- Regular i establir el règim d'auxilis econòmics a corporacions locals i altres entitats.

Per tal d'assolir aquests objectius, la Junta d'Aigües és dotada amb els recursos obtinguts per a l'aplicació del cànon d'utilització del domini públic hidràulic i del cànon que grava els abocaments autoritzats⁸. Posteriorment la Llei 5/90, de 9 de març, d'Infraestructures hidràuliques de Catalunya, ha creat el Cànon d'Infraestructura Hidràulica, com a ingrés específic del règim econòmic i financer de les obres hidràuliques d'infraestructura general i abastament. L'aplicació d'aquests recursos cal fer-la, en virtut d'aquesta Llei, dins un Programa d'Obres Hidràuliques a executar en tot el territori de Catalunya per l'Administració de la Generalitat o per les corporacions locals.

Correspon a la Junta d'Aigües l'elaboració de la Proposta de Programa, en la qual poden participar-hi les entitats locals, i que ha d'aprovar definitivament el Consell Executiu de la Generalitat.

Les despeses d'inversió i les financeres derivades de les obres incloses en el Programa d'Obres Hidràuliques s'han de distribuir entre la Junta d'Aigües, les entitats locals i els organismes afectats, d'acord amb allò que estableixi el mateix Programa. No obstant això, la

⁷ En qualsevol d'aquests dos casos la competència correspondria a l'Estat, en virtut de la Llei 29/85 d'Aigües.

⁸ Regulats pels articles 104 i 105 de la Llei d'Aigües de l'Estat. Vid. supra n.9.

Llei regula amb caràcter general quina ha de ser la participació de cada administració segons el tipus d'obra:

- Obres d'infraestructura general que afectin una conca hidrogràfica o un àmbit territorial d'aquesta, amb beneficis generals: 100% la Junta d'Aigües.
- Obres d'infraestructura d'abastament en alta d'àmbit municipal o supramunicipal: 50% la Junta d'Aigües i 50% les entitats locals⁹.
- Obres d'endegament de lleres públiques i defensa dels marges: un 25% l'entitat local afectada, com a mínim.
- Col·lectors d'aigües pluvials a l'interior de les poblacions: 75% l'entitat local.
- Obres i instal·lacions de distribució municipal d'aigua en baixa: 100% l'entitat local¹⁰.

En virtut de l'article 20 de la Llei més amunt esmentada d'infraestructures hidràuliques, la participació de les entitats locals en el finançament de les obres incloses en el Programa d'Infraestructures Hidràuliques pot ser finançada mitjançant un recàrrec local sobre el cànon d'infraestructures hidràuliques.

La Llei 4/90, de 9 de març, d'Ordenació de l'abastament d'aigua a l'àrea de Barcelona, clarifica en aquest àmbit territorial els nivells d'intervenció de les diferents administracions en el sistema d'abastament, tot definint tres tipus de xarxes:

- a) La xarxa bàsica, que és aquella sobre la qual la Generalitat ostenta poder de concessió i que pot ésser afectada per l'adopció de decisions sobre distribució dels recursos que afecten el desenvolupament del territori i la planificació econòmica. Aquesta xarxa és explotada directament per la Generalitat, amb la participació de les corporacions locals afectades.
- b) Les xarxes secundàries, que són aquelles que, partint de la xarxa bàsica d'abastament, poden efectuar el subministrament conjunt d'un àmbit territorial format per diversos municipis. En aquest cas, les corporacions locals, per elles mateixes o de manera associada¹¹, són les administracions competents per a la gestió del servei.

9 Veure n.4 en relació al cas particular dels PAU's.

10 l'article 59.1 c) del Reglament de Gestió Urbanística (RD 3288/1978, de 25 d'agost), estipula com a càrregues urbanístiques específiques dels propietaris del sòl dels polígons o unitats d'actuació en què s'executi el planejament, el finançament de les obres necessàries per al proveïment d'aigua, on s'inclouen les obres de captació quan siguin necessàries, la construcció de la xarxa per a la distribució en baixa, les instal·lacions de rec i els hidrants contra incendis que hi estiguin connectats.
En obres de reurbanització, aquestes infraestructures poden finançar-se parcialment (amb un màxim d'un 90%), amb càrrec a contribucions especials, d'acord amb allò que preveuen els articles 28 a 31 de la Llei estatal 39/1988 de 28 de desembre, reguladora de les Hisendes Locals.

11 Per a exercir la gestió i l'explotació de les instal·lacions compreses en una xarxa secundària els municipis poden utilitzar totes aquelles formes d'associació previstes en la legislació de règim local.

- c) Les xarxes domiciliàries municipals, la gestió de les quals correspon igualment a les corporacions locals¹².

La mateixa Llei crea, en l'àmbit de les comarques de l'àrea de Barcelona¹³, l'Ens d'Abastament d'Aigua (EAA), que ostenta, entre altres, les atribucions de planificació, construcció, millora, gestió i explotació de les instal·lacions que constitueixen la xarxa bàsica d'abastament, i d'assistència i col·laboració amb les entitats locals per a la prestació dels serveis de la seva competència. Aquest es dota, en virtut d'aquesta Llei, dels ingressos provinents de les tarifes que han de cobrir la part de cost que hagi de suportar l'Ens en les obres de la xarxa bàsica d'abastament, i de la secundària quan l'Ens hi actuï en forma subsidiària. Aquesta tarifa ha de ser satisfeta per l'usuari de l'àmbit afectat per les obres, recaptant-la l'entitat subministradora.

1.2.2. Sanejament

En exercici de les competències atribuïdes a la Generalitat de Catalunya en matèria de sanejament d'aigües residuals, la Llei de Catalunya 5/1981, de 4 de juny, crea la Junta de Sanejament, organisme de caràcter administratiu adscrit al Departament de Política Territorial i Obres Públiques, a la qual correspon la planificació, execució i explotació de les infraestructures d'evacuació i tractament d'aigües residuals, estacions depuradores i emissaris submarins.

D'acord amb els articles 5 i 6 de la referida Llei de Sanejament, el finançament de les obres i les instal·lacions referides a aquests àmbits materials ha de provenir dels recursos generats per l'aplicació a les tarifes de proveïment d'aigua del cànon de sanejament.

Els recursos financers així generats s'han d'aplicar a la construcció de les infraestructures de sanejament mitjançant plans i projectes de sanejament aprovats pel Consell Executiu de la Generalitat¹⁴.

Les clavegueres i el tractament d'aigües residuals és competència pròpia dels municipis, d'acord amb l'article 63 l) de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya, essent el servei

12 El servei d'abastament domiciliari d'aigua potable té caràcter de servei mínim de prestació obligatòria en la legislació de règim local -arts. 63 i 64 de la Llei Municipal Catalana.

13 Barcelonès, Baix Llobregat, Garraf, Maresme, Alt Penedès, Vallès Oriental, Vallès Occidental i una part de l'Anoia, que són les que depenen de l'anomenat sistema Ter Llobregat.

14 Veure n. 4 per al cas particular dels PAU's.

de clavegueram de prestació obligatòria per a tots els municipis, amb independència del seu volum de població¹⁵.

Així, la Llei de Sanejament, en el seu article 2.3 recull les següents atribucions dels ens locals:

- a) Constitució d'organismes de gestió.
- b) Promoció i redacció dels plans i projectes de sanejament.
- c) Execució de les obres de sanejament.
- d) Prestació del servei.

La promoció i redacció dels plans i projectes de sanejament s'hauran d'adaptar, d'acord amb l'article 8.2 a) de la Llei de Sanejament, a les directrius que determini la Junta de Sanejament, i serà preceptiu, però no vinculant, l'informe favorable de la Junta per tal que puguin ésser aprovats pel Consell Executiu i accedir així al règim econòmic i financer regulat per aquesta Llei¹⁶.

1.2.3. Distribució d'energia

Com a norma genèrica les companyies concessionàries d'aquests serveis han de finançar, per raó de llur relació contractual amb l'administració atorgant, les obres necessàries per a la prestació del servei. Poden, no obstant això, citar-se alguns casos particulars en els quals el finançament d'aquestes instal·lacions és sotmès a regulació específica:

- Pel que fa a la distribució en baixa, aquesta suposa una càrrega urbanística d'aquells polígons i unitats d'actuació en què es desenvolupi el planejament -art. 59.1 d) del Reglament de Gestió Urbanística, RD 3288/1978 de 25 d'agost.

15 l'article 59.11) del citat Reglament de Gestió Urbanística contempla també com a càrrega urbanística dels propietaris del sòl dels polígons i unitats d'actuació on s'executi el planejament, el finançament de les obres de sanejament, que reglamentàriament comprenen: col·lectors generals i parcials, escomeses de la xarxa de clavegueram, embornals i proteccions de les canonades, i estacions depuradores en la part que hi participi el polígon o la unitat d'actuació.

Per altra banda, el Decret 54/1986 regula les ajudes i subvencions de la Junta de Sanejament pels diferents conceptes en aquest tipus d'infraestructures.

Finalment assenyalar que en obres de reurbanització aquest tipus d'infraestructures poden finançar-se parcialment (amb un màxim d'un 90%) amb càrrec a contribucions especials, a l'empara d'allò que preveuen els articles 28, 29, 30, i 31 de la Llei estatal 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les Hisendes locals.

16 Aquest règim econòmic i financer és parcialment modificat per la Llei 17/87, reguladora de l'Administració hidràulica de Catalunya. Les modificacions introduïdes no alteren substancialment el marc general fixat per la Llei 5/81, per bé que precisa algunes qüestions. En particular, cal indicar la introducció d'una modalitat especial de finançament de les inversions destinades a la construcció d'instal·lacions de tractament o d'evacuació per atendre un focus contaminant concret, produït per un subjecte passiu determinat. En aquest cas, pot substituir-se el cànon de sanejament per una exacció anual equivalent al 4% del valor total actualitzat de les instal·lacions, més el total de les seves despeses de manteniment i conservació. Els dos textos legislatius han estat refosos en el Decret.Legislatiu 1/1988.

- La xarxa de distribució en alta només pot suposar una càrrega urbanística en el cas dels sectors en què es despleguin programes d'actuació urbanística de sòl urbanitzable no programat (vegl's n.4).
- En el cas de galeries de serveis, la Llei Reguladora de les Hisendes Locals, en el seu article 30.1 c), preveu la possibilitat que l'administració actuant financii parcialment aquesta construcció -amb un màxim d'un 90%- amb càrrec a contribucions especials, els subjectes passius de les quals serien les empreses subministradores que les hagin d'utilitzar –podent-se fixar l'obligació de fer-ho en la figura de planejament-, distribuint-se les quotes en proporció a l'espai reservat per a cada companyia, o en proporció a la secció de la galeria, encara que no les utilitzin immediatament (art. 32.1. c) de la Llei reguladora de les Hisendes Locals)¹⁷.

1.2.4. Telefonia, gas, fibra òptica i cablejat coaxial

Aquests serveis no són expressament esmentats com a càrrega urbanística en el Reglament de Gestió Urbanística més amunt citat, per bé que tampoc els exclou.

Pel que fa a les galeries de servei, el règim econòmic i financer que s'esmenta per a les elèctriques és d'aplicació en la mesura que siguin usuaris d'aquests serveis, i les condicions de participació són les mateixes que se citen en aquest punt¹⁸.

1.2.5. Instal·lacions contra incendis

La protecció civil i la prevenció i l'extinció d'incendis constitueix una competència pròpia dels municipis, d'acord amb l'article 63.2 c) de la Llei Municipal catalana, i és un servei de prestació obligatòria en els municipis de població superior a 20.000 habitants.

Els hidrants contra incendis -vegi's la secció que tracta l'abastament d'aigua- constitueixen una càrrega urbanística que ha de satisfer la propietat del sòl dels polígons i unitats d'actuació en què s'executi el planejament.

Per la seva banda, la Llei reguladora de les Hisendes Locals contempla les instal·lacions d'extinció d'incendis com a cas particular de les obres finançables per contribucions especials,

¹⁷ Vegl's J Pinyol et alía, Estudi Econòmic i Financer del Pla Especial de Galerías de Serveis de Barcelona (1989).

¹⁸ Cal esmentar que existeix una via de finançament específica d'algunes de las actuacions compreses en aquest àmbit per via dels programes comunitaris específics amb càrrec als fons estructurals de la Comunitat. Vegl's, en particular els reglaments de la CEE 1787/1984 de 19 de juny, i 3301/1986 de 27 d'octubre.

en el qual un dels subjectes passius d'aquestes contribucions poden ser les companyies d'assegurances que operin en el terme i ofereixen pòlisses contra incendis.

1.3. Sistema ferroviari i aeroportuari

1.3.1. Ferrocarrils

D'acord amb l'article 9.15 de l'Estatut d'Autonomia, la Generalitat de Catalunya ostenta competència exclusiva en matèria de ferrocarrils. D'altra banda, l'article 119 del mateix text legislatiu assigna a la Generalitat l'execució de la legislació de l'Estat en matèria d'ordenació del transport de viatgers i mercaderies amb origen i destinació dins del territori de Catalunya, tot i que circulin sobre estructures de titularitat estatal.

Pel que fa a les inversions i el finançament de nova infraestructura ferroviària en l'àmbit de la connurbació de Barcelona, la Llei de Catalunya 7/87, de 4 d'abril, les incorporà en el *Pla Intermodal de Transports*. Aquest Pla té per objecte determinar les bases per a la gestió coordinada dels diferents mitjans i modalitats de transport. El sistema de transports objecte d'aquest Pla, és integrat, entre d'altres, per:

- Els transports prestats per l'entitat "Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya", dins l'àmbit territorial del Pla.
- Els transports gestionats per les entitats "Ferrocarril Metropolità de Barcelona, S.A.", i "Societat Privada Municipal de Transports de Barcelona, S.A."
- Els serveis de l'entitat "Red Nacional de los Ferrocarriles Españoles", que d'acord amb l'article 10.2 de la Llei 7/87, poden integrar-se al Pla per via de conveni de cooperació.

El Pla Intermodal de Transport ha de ser redactat per la Comissió Coordinadora del Transport del Departament de Política Territorial i Obres Públiques, la qual ha de consultar els municipis que poden resultar afectats directament per les grans infraestructures de transport.

1.3.2. Aeroports

L'article 149.1., apartat 20 de la Constitució Espanyola reserva a l'Administració de l'Estat la competència exclusiva en matèria d'aeroports d'interès general, control de l'espai aeri i l'ordenació del trànsit i el transport aeri. Aquesta reserva limita substancialment les competències que la Generalitat ostenta en matèria d'aeroports en virtut de l'article 9.15 de l'Estatut d'Autonomia.

1.4. Espais lliures urbans i territorials

Les cessions de sòl per a dotacions del sistema d'espais lliures d'ús i domini públic constitueix una càrrega urbanística que han de satisfer -d'acord amb les determinacions del planejament- els propietaris del sòl dels polígons i unitats d'actuació en què s'executi el planejament (arts. 79 i 85 de la Llei del Sòl, art. 46 del Reglament de Gestió Urbanística). La mateixa legislació regula com a càrrega urbanística d'aquests propietaris el finançament de les obres de jardineria i arbrat en parcs, jardins i vies públiques (art. 59 del Reglament de Gestió Urbanística).

Per la seva banda, la Llei de Catalunya 7/1987, de 4 d'abril, reguladora de les actuacions públiques especials en la connurbació de Barcelona i comarques d'influència directa preveu, en el seu article 6.2 que el Pla Territorial Parcial d'aquest àmbit, que elaboraran el Departament de Política Territorial i els ens locals afectats, ha de tenir en compte la determinació d'espais lliures i d'espais de protecció especial d'interès supracomarcal. Per al finançament de les actuacions contingudes en aquest Pla poden establir-se, d'acord amb l'article 8 de la mateixa Llei, fórmules de cooperació i col·laboració entre les administracions interessades.

1.4.1. Espais naturals

La Llei catalana 12/85, de 13 de juny, d'espais naturals, desenvolupa l'exercici de diverses competències que l'Estatut d'Autonomia confereix a la Generalitat, exclusives o en el marc de la legislació bàsica de l'Estat, per tal de protegir el medi ambient i ordenar el territori de manera equilibrada.

L'Administració de la Generalitat ha de prendre les mesures procedents per a l'elaboració i actualització dels estudis del medi natural, tot formulant Plans especials per a la protecció del medi natural o paisatge¹⁹.

L'article 30.1 de l'esmentada Llei faculta a la Generalitat per atorgar ajuts tècnics i financers per a la gestió dels espais naturals promoguts per les entitats locals, tot concertant els convenis corresponents entre ambdues Administracions.

Aquests ajuts tècnics i financers s'encaminaran cap a una de les finalitats següents (art.30.2):

¹⁹ La Llei Municipal Catalana, per la seva banda, prescriu en el seu article 62.2.c) que els parcs i jardins s'inclouen dins la competència plena dels municipis. Aquells Ajuntaments amb població superior als 5.000 habitants estaran obligats a garantir el servei de parcs públics.

- Creació d'infraestructures per assolir nivells de serveis i equipaments adequats.
- Millora de les activitats tradicionals i foment d'altres compatibles amb el manteniment dels valors ambientals.
- Estimular les iniciatives culturals, científiques i recreatives autòctones.

1.4.2. Camins rurals

La conservació de camins i vies rurals constitueix una competència pròpia del municipi (art. 63. 2. d) de la Llei Municipal Catalana.

En tant que servituds de pas, l'obligació de conservació d'aquells camins d'ús veïnal que discorren per sòl privat està regulada pels articles 537 a 604 del Codi Civil.

1.5. Equipaments urbans

1.5.1. Equipaments educatius universitaris

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya, en el seu article 15, estableix la competència de la Generalitat en matèria d'ensenyament, establint que és competència plena de la Generalitat la regulació i administració de l'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats.

Pel que fa als equipaments educatius universitaris, aquest àmbit material d'actuació és regulat, d'acord amb l'article 27 de la Constitució i amb l'article 15 de l'Estatut d'Autonomia, per la Llei Orgànica 11/83, de 25 d'agost, de Reforma Universitària, i en conseqüència les inversions i el finançament dels equipaments educatius universitaris estan sotmesos a aquest marc normatiu.

Pel que fa a la creació de noves universitats, ja siguin públiques o privades²⁰, la Llei de Reforma Universitària estableix que aquesta cal fer-la per Llei, ja sigui del Parlament de Catalunya, ja sigui per Llei de les Corts Generals, a petició del Govern Central, amb l'acord de la Generalitat.

20 Per a les públiques, art. 5.1 de la Llei de Reforma Universitària, i per a les privades, art. 57 de la mateixa Llei Orgànica.

La creació i supressió de facultats, escoles universitàries, i escoles tècniques superiors serà acordada per la Generalitat, a proposta de la Universitat, i amb l'informe favorable del Consell d'Universitats.

Tret d'aquestes facultats que la Llei reserva a l'administració de l'Estat o de la Generalitat, la resta d'actuacions són regulades pels Estatuts de cada universitat, en aplicació del principi d'autonomia universitària.

1.5.2. Equipaments esportius

D'acord amb l'article 9.29 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, la Generalitat té la competència exclusiva en matèria de regulació de les activitats esportives. En desplegament d'aquesta competència es promulga la Llei de Catalunya 8/1,988 de 7 d'abril sobre l'esport.

Segons l'article 38.1 de la Llei de l'Esport, correspon als municipis, entre altres, les següents atribucions:

- a) Promoure les activitats esportives en el seu terme municipal, especialment les adreçades a l'àmbit escolar.
- b) Construir, ampliar i millorar les instal·lacions en llur terme municipal.
- c) Vetllar pel compliment de les previsions urbanístiques sobre reserves d'espais i qualificacions de zona per a la pràctica de l'esport i l'emplaçament d'equipaments esportius.

L'apartat segon del mateix article preveu que en els municipis de més de 5000 habitants els ajuntaments han de garantir l'existència d'instal·lacions esportives d'ús públic²¹.

La Llei de l'Esport preveu addicionalment, en el seu article 62, que "Per tal d'assegurar l'existència d'una xarxa equilibrada d'instal·lacions esportives, pertoca a la Generalitat formular un programa d'inversions per a col·laborar amb els municipis i les comarques en l'atorgament de subvencions destinades de manera exclusiva a la construcció, l'ampliació i la millora d'instal·lacions esportives de caràcter local. Aquest programa s'ha de distribuir territorialment per comarques i ha d'incloure en tots els casos els recursos econòmics transferits de les diputacions a la Generalitat", tal com la mateixa Llei, en la

²¹ En idèntic sentit, la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya, en el seu article 63.2 n), determina com a competència pròpia dels municipis les activitats i instal·lacions esportives. Ara bé, a diferència de la Llei de l'Esport, la Llei Municipal, en el seu article 64 c) fixa l'obligatorietat de prestar el servei a partir de 20.000 habitants.

disposició addicional segona, regula el traspàs de competències de les diputacions provincials a la Generalitat en matèria d'activitat física i d'esport, cosa que comporta el traspàs de mitjans materials i personal.

El programa d'inversions s'ha de fer, tal com regula l'article 50 i ss. de la Llei de l'Esport, d'acord amb les previsions d'un Pla Director i programes d'actuació aprovats per la Generalitat, que determinen la localització geogràfica de les instal·lacions i equipaments i les tipologies tècniques esportives, així com les etapes necessàries per a la seva execució.

Per bé que, com més amunt s'exposa, la Generalitat ostenta competència exclusiva en matèria esportiva, cal fer esment al finançament que en certs casos pot provenir dels fons del Consejo Superior de Deportes, que és un organisme autònom de caràcter administratiu del Ministeri de Cultura, creat pel Decret 22581/1977 de 27 d'agost, de denominació, estructura orgànica i funcions del Ministeri de Cultura, a l'empara de la Llei de Règim Jurídic de les Entitats Estatals Autònomes de caràcter administratiu. Les competències d'aquest Organisme Autònom estan regulades pel Decret 2960/1978, de 3 de novembre, regulador del Consejo Superior de Deportes, i són, entre altres, les següents (art. 2 de l'esmentat Decret 2960/1978):

- Planificar, des d'un punt de vista econòmic i financer, tota l'activitat pública relacionada amb l'esport.
- Aprovar els pressupostos de totes les federacions i clubs esportius, tot podent verificar l'activitat inversora d'aquestes entitats.
- Ajudar econòmicament, mitjançant subvencions i préstecs, a les entitats públiques o privades en aquelles iniciatives pròpies del seu àmbit material d'actuació.
- Fomentar la construcció d'instal·lacions esportives en tot el territori de l'Estat, finançant-les mitjançant subvencions, préstecs o inversions directes.

Per tal de finançar les seves activitats, el Decret 2960/1978, en el seu art. 3, dota el Consejo Superior de Deportes dels següents recursos econòmics:

- Les transferències que anualment es fixin en els Pressupostos de l'Estat.
- Una participació d'un 22% en la recaptació íntegra de les travesses que tinguin llur origen en l'activitat esportiva.
- Una quota fixa sobre les entrades i abonaments a tots els actes i espectacles de caràcter esportiu, un percentatge fix sobre les quantitats percebudes per les entitats esportives per les retransmissions per TV i ràdio dels actes i espectacles esportius, i una part fixa sobre els ingressos dels esportistes professionals, i finalment una part fixa sobre les quotes dels socis dels clubs i entitats esportives.

1.5.3. Equipaments sanitaris (hospitals)

La Llei de Catalunya 12/1983, de 14 de juliol, en desplegament de les competències que l'Estatut d'Autonomia atribueix a la Generalitat en matèria de sanitat, crea l'Institut Català de la Salut (ICS) com a entitat gestora amb les següents atribucions:

- a) Els serveis i prestacions sanitaris de la Seguretat Social.
- b) Els serveis i prestacions sanitaris de la Generalitat.
- b) Les activitats que determinin els plans d'actuació sanitària.

En el seu article 3.2, la referida Llei diu que "la gestió de l'ICS s'ha de fer mitjançant els centres i les unitats que es determinin, d'acord amb el principi d'autonomia administrativa i de desconcentració dels serveis en les diverses àrees territorials i funcionals, les quals han de tenir en compte l'ordenació territorial de Catalunya". Igualment, "l'ICS ha de promoure l'establiment d'acords, concerts, convenis o fórmules de gestió integrada o compartida amb l'administració local".

No és aquesta una competència pròpia del municipi, d'acord amb la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya, per bé que l'administració local pot, d'acord amb l'article 68 e) d'aquesta Llei, exercir activitats complementàries en l'àmbit de la sanitat per a la gestió dels seus interessos.

El Reial Decret 1949/80, de 31 de juliol, sobre traspàs de serveis de l'Estat a la Generalitat de Catalunya en matèria de sanitat i assistència social, estableix el traspàs dels centres i serveis de l'administració institucional de la Sanitat a Catalunya, i en particular, els centres assistencials hospitalaris. En virtut de la Llei de Catalunya 12/83, correspon a l'ICS la titularitat i la gestió d'aquests centres.

Pel que fa als centres que no són titularitat de l'ICS, la Llei d'Administració institucional de la Sanitat, en el seu article 3.2, preveu que, per tal d'assegurar la millor coordinació i el compliment dels objectius sanitaris, l'ICS ha de promoure acords, concerts, convenis, o fórmules de gestió integrada o compartida amb l'administració local i altres entitats públiques, i amb entitats privades, especialment amb aquelles sense ànim de lucre.

1.5.4. Equipaments socioculturals

D'acord amb l'article 9, números 4 i 6 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, correspon a la Generalitat de Catalunya la competència exclusiva en matèria de cultura. En el desplegament legislatiu d'aquesta competència, el Parlament de Catalunya ha aprovat diverses lleis per tal

de fixar l'ordenament jurídic de l'exercici d'aquesta competència. En particular, i en relació a la inversió destinada a la construcció d'equipaments de caràcter sociocultural, han estat promulgades les Lleis 3/1981, de Biblioteques, 10/1981, de creació de l'Institut Català de Serveis a la Joventut, i la 6/1985, d'Arxius.

1.5.4.1. Biblioteques

L'article 8 de la Llei de Catalunya 3/1981, de 22 d'abril, de Biblioteques, estableix que "La Generalitat de Catalunya ha d'establir convenis amb els municipis de més de 5.000 habitants per tal de crear i mantenir biblioteques obertes al públic", i, addicionalment, que "La Generalitat de Catalunya ha de vetllar perquè en les ciutats de més de 30.000 habitants s'estableixin serveis bibliotecaris descentralitzats". L'article 9 de la mateixa Llei preveu que "en el Pressupost de la Generalitat s'han de consignar les partides destinades a la creació, el manteniment i l'ajut de biblioteques".

Per altra banda, la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les bases del règim local, i la Llei de Catalunya 8/1987, de 15 d'abril, Municipal i de Règim Local de Catalunya, preveuen en els seus articles 26 i 64 respectivament, l'obligació dels municipis de més de 5.000 habitants de prestar el servei de biblioteca pública. La legislació estatal preveu addicionalment l'obligació afegida de la Diputació provincial en tractar-se d'un servei mínim obligatori del municipi, en el cas que aquest no el prestés, o bé ho fes de forma deficient en relació als estàndards establerts per la legislació²².

Ara bé, la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya assigna a la Comarca aquesta obligació suplementària²³.

1.5.4.2. Instal·lacions i centres de serveis a la joventut

El RD. 1667/1980, de 31 de juliol, transferia a la Generalitat de Catalunya les competències, serveis i instal·lacions del "Institut de la Joventud". El 2 de desembre de 1981 hom promulgà la Llei de Catalunya de creació de l'Institut Català de Serveis a la Joventut, el qual, d'acord amb l'article 2 d'aquesta Llei, té com a àmbit material de competència, entre d'altres., "la

²² Arts. 26.3 i 36 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les bases del règim local, i art. 30 del Text refós de les disposicions legals vigents en matèria de Règim local (RD. 781/1986 de 18 d'abril).

²³ Art. 65.2 de la Llei 8/1,987 de 15 d'abril, Municipal i de Règim Local de Catalunya. Per altra part, la Llei de Catalunya 5/1,987, de 4 d'abril, del Règim provisional de les competències de les Diputacions provincials esmenta aquesta obligació supletòria, com a competència provisional.

planificació, l'execució de la gestió, l'explotació, la creació i el manteniment dels recursos, instal·lacions, residències, cases juvenils, campaments i centres en general de la Generalitat de Catalunya al servei de la joventut", i "l'establiment de convenis i concerts amb institucions públiques i privades per a la creació, la promoció i la coordinació de serveis destinats a la joventut".

La Llei Municipal i de Règim local de Catalunya no preveu la creació d'aquest tipus de centres com a competència pròpia dels municipis, per bé que en el seu article 68 estableix que el municipi pot exercir activitats complementàries de les pròpies d'altres administracions públiques, i en particular esmenta aquesta en l'epígraf b). En conseqüència cal entendre que el marc normatiu estableix tres vies alternatives de finançament d'aquest tipus d'equipaments:

1. Directament a través dels pressupostos de l'Institut Català de Serveis a la Joventut.
2. Per via de conveni entre el municipi i l'esmentat Institut.
3. Directament a través dels pressupostos municipals.

1 5.4.3. Arxius

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya, en el seu article 9, atorga competències exclusives a la Generalitat de Catalunya en matèria de conservació i difusió del patrimoni documental. Per tal de desplegar aquesta competència, hom promulgà la Llei de Catalunya 6/1985, de 26 d'abril, d'Arxius. En virtut d'aquesta Llei es crea la xarxa d'arxius històrics comarcals, depenent del Departament de Cultura de la Generalitat. D'acord amb l'article 8 d'aquesta Llei, aquest Departament "ha de promoure la creació d'un arxiu històric a cada comarca, el qual ha de tenir categoria d'arxiu històric comarcal. Si les necessitats d'organització ho exigeixen, pot també crear en una comarca més d'un arxiu comarcal en poblacions altres que aquella on radica l'arxiu".

De manera similar al que succeeix en el cas dels equipaments socioculturals al servei de la joventut, els arxius no són competència pròpia municipal d'acord amb la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya, per bé que d'acord amb l'article 68 d'aquesta Llei, constitueixen una activitat complementària i potestativa.

1.5.4.4. Altres centres

Pel que fa a altres tipus de centres (auditoris, teatres, centres cívics, casals d'avis, etc.) no existeix legislació específica del Parlament de Catalunya que ordeni les actuacions de l'administració en la construcció i finançament d'aquests equipaments socioculturals.

Això no obstant, com més avall es mostra, en diferents convocatòries dels plans de cooperació a les actuacions inversores de l'administració municipal, s'ha inclòs la possibilitat de finançament parcial d'aquests equipaments mitjançant subvencions amb càrrec a aquests fons de cooperació, tant els gestionats per la Diputació de Barcelona com els gestionats per la Generalitat de Catalunya i els consells comarcals.

1.5.5. Abastaments (mercats)

La Llei Municipal de Catalunya, en el seu article 63.2 g) contempla els abastaments, escorxadors, fires, mercats i la defensa dels consumidors i usuaris com a competència pròpia dels municipis. Per altra banda, en els municipis amb població superior a 5.000 habitants, l'Ajuntament ha de prestar obligatòriament el servei de mercat municipal. Per tal de prestar aquest servei poden acollir-se a les modalitats de gestió previstes en els articles 230 a 255 de la Llei Municipal de Catalunya²⁴.

El planejament general ha de preveure les reserves de sòl necessàries per als equipaments comercials de caràcter públic. L'administració actuant pot elaborar plans especials per a executar els equipaments comercials públics, que poden desplegar programes municipals d'orientació d'equipaments comercials. D'altra banda, la Llei 17/2000, de 29 de setembre, d'Equipaments Comercials i el Decret 346/2001, de 24 de setembre, que desplega la Llei esmentada, conceben els equipaments comercials com el conjunt de l'oferta comercial existent en un municipi i el procediment de concessió de les llicències municipals i de la llicència comercial pels grans establiments comercials com un mitjà per assolir-ne la reforma i la modernització dins d'un marc de llibertat d'empresa en competència lliure i lleial.

²⁴ Els serveis públics locals es poden gestionar directament o indirecta (art. 233 de la Llei Municipal Catalana). La gestió directa pot adoptar les formes de gestió pel mateix ens locals, organisme autònom, o societat mercantil de capital íntegrament públic, mentre que la gestió indirecta pot fer-se mitjançant concessió administrativa, gestió interessada, concert, arrendament o societat mercantil o cooperativa amb capital social mixt.

La Llei 17/2000 en l'article 11 i concordants, estableixen els objectius i determinacions del Pla territorial d'equipaments comercials (PTSEC), el qual es redacta més tard i s'aprova en el Decret 11/2001, de 24 de juliol.

Finalment, amb el Pla d'Ordenació d'Equipaments comercials (POEC) que es preveu realitzar a nivell comercial, es pot establir un model molt acurat per al Garraf.

1.5.6. Escorxadors

Es tracta d'una competència pròpia del municipi, d'acord amb l'article 63. 2. g) de 1a Llei Municipal Catalana, i és un servei de prestació obligatòria en municipis de més de 20.000 habitants -art. 64 c) de la mateixa Llei.

1.5.7. Equipaments administratius

1.5.7.1. Administració de justícia

L'article 18 de l'Estatut d'Autonomia estableix que corresponen a la Generalitat, entre altres, les següents atribucions en matèria d'administració de justícia:

- Exercir totes les facultats que la Llei Orgànica del Poder Judicial reconeix al Govern de l'Estat.
- Fixar la delimitació de les demarcacions territorials dels òrgans jurisdiccionals a Catalunya i la localització de llur capitalitat.
- Coadjuvar en l'organització dels tribunals consuetudinaris i tradicionals i en la instal·lació dels jutjats.

D'acord amb l'article 37.1 de la Llei Orgànica 6/85, d'u de juliol, del Poder Judicial, correspon al govern de l'Estat -i, per tant, d'acord amb allò que fixa l'Estatut, a Catalunya, a la Generalitat-, subministrar als jutjats i tribunals els mitjans necessaris per al desenvolupament de la seva funció. Els recursos que es destinin a aquesta finalitat hauran de ser objecte d'un Programa Anual que, previ informe favorable del Consell del Poder Judicial, caldrà que sigui aprovat pel Parlament de Catalunya (art. 37.4).

1.5.7.2. Altres centres administratius

Són igualment competència de la Generalitat altres centres que poden considerar-se de caràcter administratiu. Entre d'altres, poden citar-se els següents:

- La Generalitat ostenta competència exclusiva en matèria d'establiment i ordenació de centres de contractació de mercaderies i valors (art. 9.20 de l'Estatut d'Autonomia).
- La Generalitat participarà en la fixació de les demarcacions corresponents als registres de la propietat i als registres mercantils (art. 24 de l'Estatut d'Autonomia).
- Institucions públiques de protecció i tutela de menors (art 9.28 del mateix text legislatiu).
- La Generalitat ostenta també competència exclusiva en matèria de cambres de la propietat, i cambres de comerç.

1.5.8. Serveis urbans de seguretat i neteja

1.5.8.1. Parcs de bombers

La protecció civil, la prevenció i l'extinció d'incendis és una competència pròpia dels municipis, d'acord amb l'article 63.2. c) de la Llei Municipal Catalana, i de prestació obligatòria en els municipis de més de 20.000 habitants -art 64 c) de la mateixa Llei.

La Llei de Catalunya 7/1987 preveu en el seu article 6.2 que el Pla Territorial específic per als municipis de la connurbació de Barcelona ha de contemplar la indicació i localització de les infraestructures bàsiques de defensa contra incendis. D'acord amb l'article 8 de la mateixa Llei, aquest Pla pot establir, per a l'execució d'aquestes infraestructures, fórmules de col·laboració i cooperació entre les administracions públiques interessades.

1.5.8.2. Instal·lacions de recollida i eliminació de residus

La Llei Municipal Catalana estableix com a competència pròpia dels municipis, en el seu article 63.2. 1), la recollida i el tractament de residus. La recollida de residus és un servei de prestació obligatòria per a tots els municipis, i llur tractament és un servei de prestació obligatòria per als municipis de més de 5.000 habitants.

La Llei de Catalunya 7/1987 preveu en el seu article 6.2 que el Pla Territorial específic per als municipis de la connurbació de Barcelona ha de contemplar la indicació i la localització de les infraestructures bàsiques de tractament de residus sòlids urbans i industrials. Addicionalment, en el seu article 8, aquesta Llei preveu que el Pla pot determinar fórmules de cooperació i de col·laboració entre les administracions públiques interessades per a l'execució d'aquestes infraestructures.

Pel que fa a residus industrials, segons les competències que l'Estatut atorga a la Generalitat en el marc de la legislació bàsica de l'Estat en matèria de protecció del medi, es dicta la Llei 6/83, de 7 d'abril, sobre residus industrials.

D'acord amb la Llei de Catalunya primerament anotada i el seu article 13, els municipis han d'assegurar que la recollida, el transport i el tractament dels residus industrials, que es generin en llur terme municipal, s'efectuïn en les condicions adequades. L'apartat segon del mateix article commina la

Generalitat a col·laborar amb les entitats locals en el desenvolupament i execució dels plans o projectes relacionats amb el tractament dels residus. Aquesta col·laboració és especificada dins la mateixa Llei i es concreta tant en ajudes tècniques per a la redacció d'estudis i projectes, com subrogant-se en la competència municipal a sol·licitud del municipi.

Tota activitat de tractament de residus, estarà sota la directa vigilància de la Junta de Residus, organisme creat per aquesta Llei, de caràcter administratiu, al qual li correspon la planificació, promoció, organització i supervisió de totes les actuacions relacionades amb residus industrials.

1.5.8.3. Instal·lacions de protecció del medi ambient atmosfèric

La Llei Municipal Catalana preveu, en el seu article 63.2 f) que la protecció del medi ambient constitueix una competència pròpia del municipi. La mateixa Llei declara la protecció del medi com a servei de prestació obligatòria en aquells municipis de població superior a 50.000 habitants.

L'any 1983, la Generalitat, exercint les competències atribuïdes per l'Estatut i d'acord amb la legislació bàsica de l'Estat, promulgà la Llei 22/83, de 2 de novembre, de protecció de l'ambient atmosfèric, en la que s'estableixen els instruments i procediments que hom considera necessaris en la lluita contra la contaminació atmosfèrica.

Per tal de coordinar eficaçment aquesta lluita, la Generalitat establirà per a cada cas un pla d'actuació especial. Els Ajuntaments que per aquest motiu es trobin en la necessitat de realitzar despeses addicionals (art. 14.2), es podran beneficiar de les subvencions i ajudes fixades amb caràcter general²⁵.

En virtut de la Llei catalana es crea el Fons de protecció de l'ambient atmosfèric, una de les finalitats del qual és subvencionar instal·lacions que permetin disminuir els nivells d'emissió de contaminants. Aquest Fons es dota principalment amb l'import de les sancions imposades per la Generalitat de Catalunya en aplicació d'aquesta Llei. Aquestes subvencions hauran de ser acordades pel Consell Executiu, d'acord amb allò que preveu l'article 14 més amunt comentat.

Per altra banda, la Llei de Catalunya 7/1987 estableix en el seu article 6.2 que el Pla Territorial Parcial de la connurbació de Barcelona ha de contenir les mesures que s'hagin d'adoptar en defensa del medi ambient. També preveu, per al finançament d'aquestes intervencions, la possibilitat d'establir fórmules de cooperació i col·laboració entre les administracions públiques interessades -art. 8 de la mateixa Llei.

1.5.9. Cementiris i serveis funeraris

Aquest àmbit constitueix una competència pròpia dels municipis -art. 63.2. j) de la Llei Municipal Catalana--, i un servei de prestació obligatòria per a tots els municipis -art. 64 a) de la mateixa Llei. Per a l'exercici dels serveis públics locals, els municipis poden acollir-se a les modalitats de gestió que més amunt es descriuen, d'acord amb allò que preveu la Llei Municipal Catalana.

Pel que fa al sòl, malgrat la legislació urbanística no contempla específicament la reserva d'espai per a dotacions de sòl amb aquesta finalitat, el Reglament de Policia Sanitària Mortuòria de 20 de juliol de 1974, en el seu article 46, preveu expressament aquesta necessitat, que inclou tant els dipòsits funeraris com els cementiris i serveis auxiliars.

25 L'apartat tercer del mateix article especifica que aquestes subvencions i ajuts es podran aplicar sense perjudici d'altres beneficis que el govern de l'Estat pot aplicar en virtut de la Llei 38/72, de 22 de desembre, sobre Protecció de l'ambient atmosfèric, per bé que en cap cas la suma de les subvencions i ajuts superaran el cost total de les noves instal·lacions.

1.6. Obres d'urbanització

1.6.1. Obres d'urbanització

Les obres d'urbanització constitueixen una càrrega urbanística dels propietaris del sòl dels polígons i unitats d'actuació en què s'executi el planejament, així com dels propietaris del sòl en zones aptes per a urbanitzar, en el cas de normes subsidiàries. L'article 59 del Reglament de Gestió Urbanística, més amunt citat, detalla l'abast i contingut dels costos d'urbanització a satisfer per aquests propietaris, que són:

- Obres de vialitat, incloent l'explanació, afermament i pavimentació, encintat i construcció de voreres i canalitzacions que calgui construir en el subsòl de la via pública per a serveis.
- Obres de sanejament, més amunt descrites.
- Subministrament d'aigua, més amunt descrit.
- Subministrament d'energia elèctrica i enllumenat públic.
- Jardineria i arbrat en parcs, jardins i vies públiques.

En el cas de sòl urbanitzat com a conseqüència de l'execució de programes d'actuació urbanística que desenvolupin sòl urbanitzable no programat, aquestes obligacions s'estenen al conjunt de sistemes generals que més amunt es descriuen.

Les administracions públiques, en tant que titulars de les promocions que emprenguin, estan igualment subjectes a aquestes càrregues. Existeixen organismes específics amb aquesta i altres finalitats, dels quals el més important és l'Institut Català del Sòl, per bé que n'hi ha d'altres.

1.6.1.1. Institut Català del Sòl

El Reial Decret 1503/1980, de 20 de juny, traspasà a la Generalitat les competències i el patrimoni gestionats per l'INUR (l'antic Instituto Nacional de Urbanización). Per tal de gestionar aquestes competències i patrimoni, la Llei de Catalunya 4/1980, de 16 de desembre, creà l'Institut Català del Sòl, Organisme Autònom de la Generalitat adscrit al Departament de Política Territorial i Obres Públiques, com a instrument de política de sòl, destinat a atendre necessitats col·lectives i remodelatges urbans, gestió d'espais naturals i zones lliures, i dotació d'equipaments.

L'INCASOL, d'acord amb l'esmentada Llei 4/80, té, entre altres, les funcions de preparar, desenvolupar i executar els plans d'inversions per a actuacions urbanístiques o de promoció de l'edificació que s'hagin de fer amb fons de la Generalitat o assignats a aquesta.

1.6.1.2. Altres organismes

Cal esmentar també, encara que el volum de recursos sigui menor, altres organismes. La Diputació de Barcelona constituí l'any 1986, per acord plenari, la societat "Promocions Econòmiques Locals Societat de Capital Risc S.A." (PROELSA), la qual, d'acord amb els seus Estatuts socials, té com a objecte, mitjançant actuacions de *joint-venture*, la promoció de sòl urbanitzable residencial i industrial, la promoció pública d'habitatges i la promoció d'habitatges com a promotor privat.

Finalment, en aquesta visió sumària d'aquest àmbit d'actuació de les administracions públiques, cal dir que la Generalitat, en compliment d'allò que preveia l'article 9 de l'Estatut d'Autonomia, ha rebut els traspessos del patrimoni de l'Institut de Promoció Pública de la Vivienda (IPPV), subrogant-se en les obligacions urbanístiques que tenia pendants aquest organisme en les promocions immobiliàries que havia iniciat. Per tal de gestionar aquest patrimoni, la Generalitat creà la societat de capital públic ADIGSA, a l'empara de la Llei de Catalunya 4/1985, de 29 de maig.

1.6.2. Obres de reurbanització

Per a l'execució d'obres de reurbanització, els municipis poden recórrer a les fórmules de finançament previstes en la Llei Reguladora de les Hisendes Locals. Sempre que aquestes obres suposin un especial benefici per a la propietat del sòl, aquesta Llei, en el seu article 30, preveu la possibilitat de repercussió de contribucions especials. La base imposable d'aquestes contribucions és constituïda com a màxim pel 90% del cost de les obres (art. 31 de la mateixa disposició). Aquest cost és integrat per:

- El cost real dels treballs pericials, de redacció de projectes, i de direcció d'obres, plans i programes tècnics.
- l'import que hom certifiqui de les obres a realitzar.
- El valor dels terrenys que haguessin d'ocupar permanentment les obres, tret que es tracti de béns d'ús públic, les indemnitzacions per enderrocs o destrucció de plantacions, i el cost financer dels capitals invertits en la part no finançada per les contribucions.

1.7. Espais lliures locals

En exposar el marc normatiu que regula el finançament del sòl i de les instal·lacions necessàries per a dotacions d'espais lliures urbans i territorials, hom fa referència a les càrregues urbanístiques que han de satisfer els propietaris del sòl dels polígons i unitats d'actuació en què s'executi el planejament, d'acord amb allò que preveu la Llei del Sòl. Aquestes càrregues urbanístiques permeten, en el cas d'espais lliures locals, finançar el sòl -que és de cessió obligatòria i gratuïta per part de la propietat- i l'ajardinament i arbrat d'aquests espais lliures -art. 46.3 a) i art 59.1 e) del Reglament de Gestió Urbanística.

En el cas d'obres de reurbanització, sempre que existeixi especial benefici per a la propietat, els municipis poden igualment acollir-se al procediment de contribucions especials per tal de finançar aquestes intervencions.

1.8. Equipaments locals

1.8.1. Equipaments educatius

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya, en el seu article 15, estableix la competència de la Generalitat en matèria d'ensenyament, establint que és competència plena d'aquesta la regulació i administració de l'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats.

En desplegament d'aquesta disposició, el Reial Decret 2809/80, de 3 d'octubre, obre traspàs de serveis de l'Estat a la Generalitat en matèria d'Ensenyament, tot fixant, entre d'altres, les següents funcions i facultats:

- a) Elaboració, aprovació i execució de programes d'inversió.
- b) Creació, transformació, ampliació i supressió de centres, seccions i unitats públiques d'educació pre-escolar, EGB, educació especial, educació d'adults, BUP, FP, ensenyaments integrats, ensenyaments especialitzats, escoles d'arts aplicades i d'oficis artístics i escoles oficials d'idiomes.
- c) Declaració de l'interès social o de l'interès social preferent de les obres de construcció de centres escolars.

Per altra banda, la Llei Municipal de Catalunya, en el seu article 63.2.o), preveu com a competència pròpia dels municipis la participació en la programació educativa i la cooperació

amb l'administració de la Generalitat en la creació, construcció i manteniment dels centres docents públics.

En virtut del decret de traspassos i dels articles 4 c) i 135 de la Llei estatal 14/1970, de 4 d'agost, General d'Educació i Finançament de la Reforma Educativa, i els articles 8, 9, 11, 22 i l'apartat primer de la disposició addicional de la Llei orgànica 5/1980, de 19 de juny, de l'Estatut dels Centres Escolars, correspon a la Generalitat de Catalunya la iniciativa per a la creació i supressió de centres escolars. D'acord amb l'article 55 a) i 136.1.d de la referida Llei estatal 14/1970, així com l'article 20 de la Llei Orgànica 5/1980, les corporacions locals han de cooperar en aquestes iniciatives de creació de centres docents de pre-escolar, EGB i educació especial aportant el sòl i subvenint-ne el posterior manteniment i conservació. D'altra banda, tal com s'ha esmentat anteriorment, la Llei Municipal Catalana, en el seu article 63.2 o), estableix com a competència pròpia municipal la participació en la programació de l'ensenyament i la cooperació amb l'administració educativa en la creació, construcció i manteniment dels centres docents públics²⁶.

Recordem també que el sòl per a aquestes actuacions pot provenir de càrregues urbanístiques, regulades per l'article 46.3 a) del Reglament de Gestió Urbanística.

1.8.2. Equipaments sanitaris (CAP's)

La Llei de Catalunya 12/1983, de 14 de juliol, en desplegament de les competències que l'Estatut d'Autonomia de Catalunya atribueix a la Generalitat en matèria de sanitat, creà l'Institut Català de la Salut (ICS) com a entitat gestora, amb les següents atribucions:

- a) Els serveis i prestacions sanitaris de la Seguretat Social.
- b) Els serveis i prestacions sanitaris de la Generalitat.
- d) Les activitats que determinin els plans d'actuació sanitària.

En el seu article 3.2, la referida Llei diu que "la gestió de l'ICS s'ha de fer mitjançant els centres i les unitats que es determinin, d'acord amb el principi d'autonomia administrativa i de desconcentració dels serveis en les diverses àrees territorials i funcionals, les quals han de tenir en compte l'ordenació territorial de Catalunya". Igualment, amb aquest objectiu, "l'ICS ha de promoure l'establiment d'acords, concerts, convenis o fórmules de gestió integrada o compartida amb l'administració local".

²⁶ La Llei reguladora de les Hisendes Locals, en el seu article 115 B) c), estableix que el 5% de la participació dels municipis en els ingressos de l'Estat es distribuirà "en funció del nombre d'unitats escolars d'EGB, Pre-escolar i especial existents en centres públics en els quals els immobles pertanyin als municipis, o en atenció a les despeses de conservació i manteniment que hagin de córrer a càrrec seu.

La Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya, en el seu article 63.2 i), determina que la participació en la gestió de l'atenció primària de la salut és competència pròpia del municipi. Ara bé, no determina que aquesta sigui de caràcter obligatori, sinó potestatiu.

En alguns exercicis pressupostaris recents²⁷ la Generalitat ha regulat la concessió de subvencions a l'administració local per a finançar la construcció de CAP's. Igualment, des de l'any 1981, el Departament de Sanitat i Seguretat Social ha establert convenis amb entitats locals titulars d'ambulatoris i CAP's de cooperació en la gestió.

1.8.3. Equipaments assistencials

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya atorga a la Generalitat competència exclusiva en matèria d'assistència social i de fundacions i associacions de caràcter benèfic i assistencial. En desplegament d'aquestes competències es crea, en virtut de la Llei de Catalunya 12/1983, de 14 de juliol, l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS), amb naturalesa d'entitat gestora i les següents atribucions:

- a) Les prestacions d'assistència i serveis socials de la Seguretat social.
- b) Les prestacions d'assistència i serveis socials de la Generalitat.
- c) Les activitats que determinin els plans d'actuació social.

L'article 5.2 de la Llei més amunt citada determina que "l'ordenació de l'ICASS s'ha de fer preferentment a través de fórmules de servei social integrat de caràcter polivalent d'àmbit local". L'Administració de la Generalitat "ha d'establir l'ordenació de les unitats corresponents, tant si són de creació pròpia com si provenen de traspassos, tenint en compte l'ordenació territorial de Catalunya".

La Llei de Catalunya 26/1985, de 27 de desembre, de Serveis Socials, ratifica les atribucions de l'ICASS, més amunt referides, i fixa les competències dels ajuntaments en matèria de serveis socials:

²⁷ Ordre del Departament de Sanitat i Seguretat Social de 19 de gener de 1989, per la qual s'estableixen les normes per a la sol·licitud i la concessió de subvencions a la construcció, l'ampliació, el remodelatge i l'equipament, per a l'exercici de 1989, de centres d'assistència primària dependents de corporacions locals d'àmbit municipal, per a l'any 1990 s'ha dictat una ordre en el mateix sentit per a aquest any fiscal.

- a) Programar i gestionar els serveis socials d'atenció primària d'àmbit municipal.
- b) Programar i gestionar els serveis especialitzats i les prestacions pròpies.
- c) Col·laborar en la gestió de les prestacions econòmiques de l'ICASS.
- e) Coordinar els serveis socials municipals amb els de la iniciativa privada.

Per tal que l'administració local pugui exercir aquestes atribucions, l'article 19 de l'esmentada Llei de Serveis Socials preveu que la Generalitat "dins les previsions pressupostàries i d'acord amb la Llei 12/1983, de 14 de juliol, ha d'establir gradualment concerts i convenis de col·laboració o cooperació amb les administracions locals i les institucions privades de serveis socials". Tindran; d'acord amb l'article 18 d'aquesta Llei, prioritat en l'obtenció de subvencions de la Generalitat amb aquesta finalitat, aquelles entitats locals que estableixin en els seus pressupostos dotacions no inferiors al 4% del total a assistència social, sempre que puguin acreditar una programació adequada de treball social.

La Llei de Serveis Socials estableix de forma precisa les condicions de cooperació en la construcció de centres de serveis assistencials. Aquestes condicions determinen que el municipi on s'ubiqui un centre destinat a serveis de titularitat i gestió de l'ICASS, orientat preferentment o en més d'un 50% de la seva capacitat assistencial a la població del municipi, l'Ajuntament ha de col·laborar aportant el solar o altres mitjans de quantia equivalent; si el centre té àmbit comarcal, la col·laboració s'ha de distribuir entre els municipis afectats²⁸.

1.9. Actuacions immobiliàries públiques

Mitjançant el Reial Decret 2626/82, d'u d'octubre, es transferiren a la Generalitat les funcions i serveis de l'Estat en matèria de promoció pública d'habitatges (tant promoció directa com promoció convinguda), traspassos que foren completats mitjançant el Reial Decret 1009185 de 5 de juny, que transferí a la Generalitat l'administració del patrimoni de promoció pública de l'habitatge en l'àmbit de Catalunya.

Els procediments de programació i adjudicació d'habitatges públics són regulats pel Decret del Departament de Política Territorial 216/1986, de 26 de maig, sobre programació i adjudicació d'habitatges de promoció pública.

²⁸ La llei Municipal de Catalunya, en el seu article 63.2 k) determina que la prestació dels serveis socials és competència pròpia dels municipis, i obligatòria en aquells de població superior a 20,000 habitants -art. 64 c).

En exposar el marc normatiu referent al sector d'obres d'urbanització, hom exposa una visió sumària de les atribucions i àmbit d'actuació de les entitats mercantils de capital públic més significatives que actuen en aquest sector.

1.10. Adquisició de sòl i edificis

L'adquisició de sòl per part de les administracions públiques, tret de les actuacions regulades per la legislació urbanística, pot fer-se mitjançant la legislació mercantil ordinària, o bé mitjançant els procediments regulats per la Llei estatal de 16 de desembre de 1954 sobre Expropiació Forçosa i pel Decret de 26 d'abril de 1957, que aprovava el Reglament d'aquesta Llei. En aquest cas, el preu de la compra-venda o el preu de l'expropiació aniran a càrrec dels pressupostos de l'administració que promogui l'actuació.

No obstant això, i com més avall es mostra, en les darreres convocatòries dels plans de cooperació de la Diputació de Barcelona s'han inclòs programes específics d'ajuda parcial a l'administració municipal per al finançament d'aquestes actuacions.

1.11. Programes de cooperació

1.11.1. Pla únic d'Obres i Serveis de Catalunya (PUOS)

L'article 2.2 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya preveu que "la Generalitat confeccionarà i aprovarà un pla únic d'obres i serveis per al seu territori. L'execució del Pla correspondrà a la Generalitat de Catalunya, la qual podrà encomanar als corresponents ens locals, amb la sol·licitud prèvia d'aquests i la justificació de tenir capacitat de gestió i mitjans tècnics per a portar-ho a terme".

Aquest Pla, creat per la Llei de Catalunya 23/1987, de 23 de desembre, instrumenta la cooperació econòmica per a la realització de les obres i els serveis de competència municipal, és a dir, aquells que contempen els articles 63 i 64 de la Llei Municipal Catalana. El finançament del Pla prové bàsicament de tres fonts: els recursos que l'Administració de l'Estat transfereix amb aquesta finalitat a la Generalitat, els recursos propis que hi aporta la Generalitat, i els recursos de les Diputacions provincials destinats a cooperació municipal. La selecció dels projectes d'obres i serveis municipals a incloure en el Pla és regulada per criteris objectius fixats per la Llei de Catalunya 23/1987.

Amb caràcter ordinari, la subvenció a càrrec del Pla no pot excedir del 50% del cost de l'obra o el servei sol·licitat, per bé que amb caràcter extraordinari el Consell Executiu té facultats per alterar aquest límit màxim.

Els Decrets 117/1989 i 301/1989 regulen la convocatòria del Pla per al trienni 1989-1991, fixant-ne la dotació econòmica, el règim procedimental, les bases de puntuació, i l'estructura del Pla. Per a aquest trienni encara no s'inclouen els programes específics de la Diputació de Barcelona, però sí els de les Diputacions de Lleida, Girona i Tarragona.

L'estructura del Pla per a aquest trienni 1989-91, contempla, a banda del programa general, una sèrie de programes específics de l'Administració de la Generalitat per a cada any fiscal. Aquests programes específics són els següents:

- Exercici de 1989: Obres i serveis de municipis situats en comarques i zones de muntanya. - Tractament de residus sòlids urbans.
- Exercici de 1990: Cases consistorials. - Obres d'urbanització de vies públiques urbanes. - Abastament d'aigua. - Zona de muntanya de Prades-Montsant. - Fusió de municipis.
- Exercici de 1991: Els mateixos que l'exercici de 1990.

1.11.2. El Pla de Cooperació i Assistència Local de la Diputació de Barcelona (PCAL)

La Llei 5/1987, de 4 d'abril, del Règim Provisional de les competències de les diputacions provincials, conté un reconeixement competencial específic de la província en matèria de cooperació jurídica, tècnica i econòmica als municipis, que cal instrumentar essencialment per mitjà de plans d'obres i serveis i en la funció subsidiària de garantia dels serveis municipals.

El títol tercer d'aquesta Llei (arts 9 i 10) regula les inversions provincials en obres i serveis municipals, tot fixant que les inversions que s'efectuïn amb càrrec als pressupostos de les diputacions s'han d'instrumentar exclusivament a través del Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya. El fet és, però, que els recursos de la Diputació de Barcelona no han estat encara integrats totalment en la convocatòria per al PUOSC del quadrienni 1995-99 (malgrat l'imperatiu legal de fer-ho), on només s'hi inclou la participació en el programa general, però no els programes específics de la Diputació de Barcelona.

Cal entendre que, provisionalment, aquests recursos destinats als programes específics s'estan distribuint mitjançant les bases aprovades per acord plenari per a cada convocatòria anual, del Pla de Cooperació i Assistència Local (PCAL). El PCAL finança parcialment obres i serveis de competència municipal i s'estructura en programes i subprogrames amb dotacions

econòmiques específiques. Aquests programes afecten pràcticament totes les obres i serveis municipals, estructurant-se per trams de població en certa correspondència a l'obligatorietat legal de prestar el servei fixada per la Llei Municipal Catalana.

1.11.3. La Caixa de Crèdit de Cooperació Municipal

En sessió plenària de data 30 d'octubre de 1984, la Diputació de Barcelona aprovà el reglament de la Caixa de Crèdit de Cooperació Municipal, la finalitat de la qual és concedir crèdits sense interès als municipis -ajuts de caixa- per al finançament d'obres i serveis de la seva competència.

Els destinataris dels préstecs seran preferentment els municipis de menys de 20.000 habitants, per bé que també ho poden ser els municipis més grans.

1.11.4. Els recursos de les diputacions provincials en matèria d'esports

La Diputació de Barcelona disposa d'un volum relativament important d'ingressos provinents de la participació en la recaptació de les travesses esportives, recursos que cal que destinin al finançament d'instal·lacions i activitats esportives. La Llei de Catalunya 8/1988, de 7 d'abril, sobre l'Esport, preveu que una vegada es transfereixin aquests recursos a la Generalitat, d'acord amb la Llei de competències provisionals de les Diputacions, aquests recursos passaran a dotar el programa d'inversions en instal·lacions esportives.

1.11.5. L'INEM

L'INEM, o Instituto Nacional de Empleo, fou creat pel Reial Decret-Llei 36/1978, de 16 de novembre, com a organisme autònom de caràcter administratiu del Ministeri de Treball, i la seva estructura orgànica i les seves funcions foren regulades pel Reial Decret 439/1979, de 20 de febrer.

En desplegament d'aquestes funcions, l'INEM convoca periòdicament els programes de foment de l'ocupació local, a través dels quals es finança el cost dels recursos humans aplicats als programes proposats pels municipis. En la mesura que aquests programes afectin sectors d'inversió urbanística, aquests recursos poden constituir una font de finançament addicional per a les actuacions dels municipis en aquest àmbit. No obstant això, cal tenir present que aquests programes donen preferència a aquelles propostes que suposin la

creació de llocs de treball estables, criteri que s'adiu difícilment amb la naturalesa temporal de les intervencions de caràcter urbanístic.

1.12. Conclusions

D'acord amb la Legislació Bàsica de Règim Local, els municipis, ja sigui exercint una competència pròpia que no és en cap cas exclusiva, ja sigui exercint activitats complementàries a les competències d'altres administracions, pot legalment intervenir en pràcticament tots els sectors d'inversió amb incidència urbanística.

En aquest context, adquireix una especial rellevància la capacitat d'intervenció sectorial d'altres administracions, especialment la de la Generalitat de Catalunya, i també, encara que en menor mesura, la de l'Administració de l'Estat, així com les dotacions de recursos que aquestes administracions i la Diputació de Barcelona destinen a programes de cooperació amb els municipis. De la visió sectorial del context normatiu que regula la intervenció d'aquestes administracions en els diferents sectors d'inversió urbanística, hom pot treure una certa impressió de quina pot ser la participació més probable, a la llum de la regulació legal, de cada nivell administratiu en el finançament de les intervencions incloses a cada sector. La taula que més avall es mostra constitueix el resultat d'aquesta impressió. Tal vegada, no cal insistir en el fet que, en la mesura que la realitat és extraordinàriament més complexa que les modelitzacions jurídiques, en alguns casos les participacions reals de les diverses administracions tendiran a diferir, o a trobar solucions ad hoc.

Finalment no es pot negligir el pes important que, en virtut de la legislació urbanística, recau sobre el sector privat en el finançament dels costos del desenvolupament urbà. Així els articles 83 i 84 de la Llei del Sòl i corresponents de la Llei 2/2002, de 14 de març, d'Urbanisme, fixen les obligacions urbanístiques dels propietaris de sòl urbà i de sòl urbanitzable delimitat.

En sòl urbà, els propietaris tenen les següents obligacions urbanístiques:

- Cedir gratuïtament als ajuntaments els terrenys destinats a vials, parcs, jardins públics i centres d'EGB al servei del polígon o unitat d'actuació corresponent.
- Satisfer el cost de les obres d'urbanització.
- Edificar, quan el planejament així ho prevegi, dins els terminis fixats en el propi Pla, o, en absència d'aquests, en els establerts en la mateixa Llei.

En sòl urbanitzable delimitat aquestes obligacions són:

- Cedir obligatòriament i gratuïta a favor de l'Administració actuant els terrenys destinats de forma permanent a vials, parcs i jardins públics, zones esportives i d'esbarjo públiques, centres culturals i docents, i la resta de serveis públics necessaris.
- Cedir obligatòriament i gratuïta el sòl equivalent al 10% de l'aprofitament urbanístic del sector.
- Satisfer el cost de la urbanització.
- Edificar en les mateixes condicions descrites per al sòl urbà.

La Llei de Catalunya 3/1984, de 9 de gener, de Mesures d'Adequació de l'Ordenament Urbanístic de Catalunya, introduïa algunes precisions i modificacions al règim d'obligacions fixat per la Llei del Sòl.

L'article 16 definia el règim de cessions en sòl urbà per a dotació de reserves de sòl per a sistemes que determinin els plans d'urbanisme, ja sigui per al servei del districte, del polígon o la unitat d'actuació, ja sigui per a tota la població (és a dir estenent allò que preveia la Llei del Sòl). Aquest règim de cessions és el següent:

- La cessió de terrenys per a jardins, places i centres docents i assistencials serà gratuïta i obligatòria quan els sòls siguin reservats pels plans en el marc d'una unitat d'actuació delimitada expressament en el planejament.
- La cessió de sòl per a carrers i vies és gratuïta i obligatòria i ha de ser executada prèviament a l'edificació.
- En tots els altres supòsits o en les reserves per a altres finalitats, l'adquisició s'ha de fer mitjançant expropiació, la qual pot ésser rescabada per la part que s'estimi d'interès directe mitjançant contribucions especials, amb un màxim d'un 90%.

En sòl urbanitzable, el règim de cessions es regulava pels articles 17, 18 i 19 de la mateixa Llei de Mesures d'Adequació, i és el següent:

- Els sistemes inclosos pel planejament general en els sectors de planejament parcial són de cessió gratuïta quan se'ls atorga l'aprofitament mitjà del sector. Aquest aprofitament s'acumularà a l'aprofitament urbanístic de les zones, i es determinarà segons l'edificabilitat zonal ponderada quan compregui diverses zones amb intensitats diferents, amb la limitació que la intensitat neta d'edificació en cada zona, referida al sòl d'aprofitament privat, no ultrapassi dues vegades i mitja l'edificabilitat zonal. Així, amb aquesta limitació, els sòls ocupats per sistemes generals que s'adscriuïn a un sector se sumaran al sòl d'aquest sector per tal d'incrementar les reserves mínimes per a dotacions, sempre que així ho reguli el planejament general. No podrà aplicar-se el règim de cessió de sòls a sistemes el còmput dels quals determini intensitats netes que ultrapassin els màxims establerts.

La Llei 2/2002, de 14 de març, d'Urbanisme, concreta en el seu art. 65 que en els sectors d'ús residencial tant si aquest ús és el principal com si és mixt amb altres usos, els plans parcials urbanístics han de reservar per a zones verdes i espais lliures públics un mínim de 5 m² de sòl per cada 25 m² de sostre edificable, amb un mínim del 10% de la superfície de l'àmbit d'actuació, i han de reservar també per equipament de titularitat pública un mínim de 5 m² de sòl per cada 25 m² de sostre, amb un mínim del 5% de la superfície de l'àmbit, a més del sòl destinat a serveis tècnics si s'escau.